

ŠKOLNÍ VZDĚLÁVACÍ PROGRAM PRO PŘEDŠKOLNÍ VZDĚLÁVÁNÍ

Školka všemi smysly, rozumem a srdcem♥

— Základní škola a Mateřská škola —

PRUŠÁNKY

Motto: „Vnímat a učit se všemi smysly a celou naší duší – vidět a slyšet, osahat, očichat, uchopit, sdílet, diskutovat, pochybovat, cítit – celistvě a skutečně prožít – to je, oč tu běží.“

Obsah

1. Identifikační údaje.....	4
2. Charakteristika školy	5
3. Podmínky vzdělávání.....	6
3.1. Věcné podmínky:	6
3.2. Životospráva:	6
3.3. Psychosociální podmínky:.....	7
3.4. Organizace:	8
3.5. Řízení mateřské školy:	9
3.6. Personální a pedagogické zajištění:.....	9
3.7. Spoluúčasť rodičů:	9
3.8. Podmínky pro vzdělávání dětí se speciálními vzdělávacími potřebami:	10
3.9. Podmínky pro vzdělávání dětí s nedostatečnou znalostí českého jazyka:	12
3.10. Podmínky pro vzdělávání dětí nadaných:.....	12
3.11. Podmínky vzdělávání dětí od dvou do tří let:	13
4. Organizace vzdělávání.....	14
5. Charakteristika vzdělávacího programu	15
5.1. Vzdělávací program Začít spolu	15
5.2. Doplnující programy	20
5.3. Formy a metody práce:	21
5.4. Dlouhodobé cíle/vize mateřské školy.....	22
6. Vzdělávací obsah.....	23
7. Evaluace	44

1. Identifikační údaje

Název ŠVP: Školní vzdělávací program pro předškolní vzdělávání
Motivační název: Školka všemi smysly, rozumem a citem
č. j.: ZŠMŠP-06492023

Zpracovatel:

Název školy: Základní škola a Mateřská škola Prušánky, okres Hodonín, příspěvková organizace.
Adresa školy: Základní škola a Mateřská škola Prušánky, okres Hodonín, příspěvková organizace, 696 21 Prušánky 289.
Kontakty: tel.: 518 374 151, info@zsprusanky.cz,
www.zakladniskolaprusanky.cz
IČO: 70915121
Ředitelka školy: Mgr. et Mgr. Lucie Králová

Zpracovala: Mgr. Lucie Drejčková
Zástupce ředitele pro předškolní vzdělávání

Schválila: Mgr. et Mgr. Lucie Králová

Zřizovatel:

Název: Obec Prušánky
Adresa: 696 21 Prušánky 100
Kontakty: tel.: 518 374 125, info@obecprusanky.cz,
www.obecprusanky.cz

Platnost a účinnost od 1. 9. 2023

.....
ředitelka školy

2. Charakteristika školy

Mateřská škola zahájila provoz 8. 11. 1967. Původně byla školka čtyřtřídní, ale z důvodu nízkého počtu dětí byla v roce 2000 zrušena jedna třída. Od 1. 1. 2003 byla MŠ zařazena pod Základní školu Prušánky, jejímž zřizovatelem je Obec Prušánky. V srpnu roku 2009 začala obec s první fází rekonstrukce a mateřská škola se přestěhovala do prostor družiny základní školy. Provoz po celkové rekonstrukci vnitřních prostor začal v budově školky 8. ledna 2010. Další část rekonstrukce pokračovala za plného provozu. Jednalo se o výměnu oken, zateplení střechy a obvodových pláštěů, fasádu a o úpravy prostor zahrady. V létě roku 2011 se zrekonstruovala společná ložnice dětí a školka se stala opět čtyř třídní. Protože počty dětí se neustále zvyšovaly, přistoupilo se od září roku 2012 k vytvoření páté třídy pro 12 dětí v prostorách školní družiny v budově základní školy jako odloučeného pracoviště, která ukončila provoz až v červnu roku 2021. O rok později, v září roku 2022, mateřská škola otevřela novou třídu, která vznikla rekonstrukcí z bývalého bytu, čímž se stává naše školka opět pětitřídní.

Budova se nachází v okrajové části obce mimo hlavní provoz v klidném prostředí. Okolo se rozprostírá velká zahrada, která v průběhu školního roku 2018 - 2019 prošla revitalizací ve spolupráci se zřizovatelem školy a za pomoci dotace Státního fondu životního prostředí ČR poskytnuté prostřednictvím Národního programu Životní prostředí. Zahrada mateřské školy se proměnila na přírodní zahradu, která se stala podnětným místem pro aktivity a environmentální vzdělávání a výchovu dětí předškolního věku. Místem, kde se děti budou setkávat s přírodou, přírodními materiály, pěstovat rostliny, sklízet ovoce, ale také si můžou hrát a tvořit si úkryty.

Splněný záměr:

- Zřízení nové třídy v budově mateřské školy, jejímž cílem bylo přesunout odloučené pracoviště ze základní školy.

3. Podmínky vzdělávání

3.1. Věcné podmínky

Jednotlivé třídy jsou vybaveny vyhovujícím nábytkem, tělovýchovným náčiním, hračkami, didaktickými pomůckami a dětským nářadím. Jsou uspořádány do center aktivit tak, aby vyhovovaly nejrozličnějším skupinovým a individuálním činnostem a slouží ke stravování i odpočinku dětí. Ve třídě Kačenek je k dispozici interaktivní tabule a v celé školce je wifi připojení. Společné didaktické pomůcky, knihy a výtvarný materiál je uložen ve sborovně, kde se také nachází společná kopírka a počítač s tiskárnou. Učitelkám tak poskytuje zázemí pro přípravu na vzdělávací činnost. Zahrada MŠ je nově upravena a zrekonstruována tak, aby kromě využití herních prvků více přispívala k environmentální výchově a vzdělávání dětí a je doplněna o přírodní prvky, jako je hmatový chodník, vrbová chýše, vodní prvek, vyvýšené záhony, hmyzí domeček, pozorovací centrum a venkovní učebna.

Záměr:

- Postupně doplňovat a obměňovat centra aktivit didaktickým materiálem, případně vhodným nábytkem.
- Za pomoci rodičů doplňovat pracovní materiál (např. dřevo, výtvarný materiál aj.).

3.2. Živospráva

Snažíme se dětem poskytovat ve spolupráci s jídelnou základní školy vyváženou stravu podle příslušných předpisů. Jídlo je do mateřské školy dováženo ze základní školy v termo nádobách a následně roznášeno do jednotlivých tříd. Děti se spolupodílejí na přípravě stolování. Při svačinách se samostatně obsluhují s možností časové posloupnosti. Po celý den je zajištěn pitný režim dětí v podobě čaje a pitné vody. Každé dítě má svůj hrníček a samo se obsluhuje. Na zahradě mají děti k dispozici pítka. Děti jsou průběžně sledovány a vybízeny učitelkou k dodržování pitného režimu. Děti si také při práci v centrech aktivit mají možnost spolu s učitelkou vytvořit vlastní pokrm či nápoj. Jsou průběžně motivovány k ochutnání různých potravin či pokrmů, aby se naučily zdravému stravování. Děti nikdy nenutíme do jídla. Má-li dítě potravinovou alergii nebo jeho stravování je ze zdravotních důvodů omezené o určité potraviny, jídelníček je jednotlivci upraven ve spolupráci s jídelnou a rodiči. Mezi jednotlivými podávanými pokrmy jsou dodržovány vhodné intervaly.

Doba pro pobyt venku je dostatečně dlouhá a plánovaná stejně jako jiné činnosti. Zahrada slouží k tělovýchovným aktivitám, tvořivým a námětovým hrám, ale také k poznávání přírody. Vycházky bývají spojené s tématem dne, umožňují poznávat okolí školy, obce, kde děti žijí, kam chodí nakupovat, sportovat apod. Pobyt venku využíváme k počátkům ekologické výchovy. Děti se učí přírodu pozorovat, poznávat přírodní zákonitosti a chránit ji.

V zimních měsících využíváme tělocvičnu základní školy. Děti tak mají dostatek volného pohybu.

Doba odpočinku a relaxace vychází z věkových a individuálních potřeb dětí. V případě nízké potřeby odpočinku je dětem dříve nabízena náhradní klidná činnost u stolečků.

Záměr:

- Snažit se více respektovat individuální potřebu spánku a odpočinku jednotlivých dětí a dětem s nižší potřebou spánku nabízet jiný program v klidovém režimu.
- Pobyt venku dětem zpestřovat nabídkou aktivit podporující environmentální a sportovní využití zahrady.

Splněný záměr:

- Ulehčit dovoz obědů ze školy vybudováním rampy u školky a zakoupením auta na přepravu jídla.

3.3. Psychosociální podmínky

V mateřské škole je zajištěn pravidelný denní program, který je natolik flexibilní, že umožňuje organizaci činností v průběhu dne přizpůsobit potřebám dětí a aktuální situaci. Děti mají možnost pracovat v různě velkých skupinách i individuálně. Je dodržováno přiměřenosti spontánních a řízených činností, fyzické a psychické náročnosti, aktivity a odpočinku. Je respektováno vlastní tempo dítěte.

V každé třídě si děti společně s učitelkami vytvářejí pravidla chování ve třídě. Dodržování pravidel chování nám usnadní naše soužití v mateřské škole, zajistí bezpečnost a psychickou pohodu. Tato nezbytná míra omezení dětské osobní svobody vyplývá z nutnosti dodržovat v MŠ potřebný řád, zároveň učí děti dodržovat pravidla soužití a slušného chování. Vedeme děti k pochopení, že pravidla a společné dohody tu nejsou proto, aby nám braly osobní svobodu, ale aby vymezovaly hranice vhodného či naopak nepřijatelného chování.

Všichni zaměstnanci školy vytvářejí dětem takové prostředí, aby se zde cítily spokojeně a bezpečně. Pedagogický styl, jakým jsou děti vedeny, je podporující, sympatizující, projevuje se přímou, vstřícnou, empatickou a naslouchající komunikací učitele s dětmi. Podporujeme zdravé sebevědomí dítěte, učíme je samostatnosti a odpovědnosti za své chování. Nově přichozím dětem je nabízena postupná adaptace dítěte s maximálním respektem k jeho individuálním potřebám.

Záměr:

- Vytvářet i nadále v mateřské škole prostředí pohody a tolerance tak, že učitelky půjdou dětem příkladem a budou pro ně partnerem.
- Kolegyně na třídě budou nadále spolu vstřícně komunikovat, smysluplně spolupracovat, stejně tak celý kolektiv MŠ.

- Pedagogové budou dbát na individuální a vývojové zvláštnosti, specifika u dětí a rovnocenné postavení.

3.4. Organizace

Předškolní vzdělávání dětí podle stanoveného školního vzdělávacího programu probíhá v základním denním programu. Rozvrh základních režimových činností týkajících se organizačního chodu je dostatečně flexibilní, umožňuje nám reagovat na nečekané situace a individuální potřeby dětí. Denní program má vyvážený poměr řízených a spontánních činností, aktivity a odpočinku, a to včetně aktivit, které mateřská škola organizuje nad rámec běžného programu. Nabízené činnosti poskytují prostor k tvořivému hledání, objevování a k možnosti zažít úspěch. Je dbáno na soukromí dětí, pokud dítě potřebuje, má možnost si odpočinout, neúčastnit se společných činností. Děti mají možnost pracovat v různě velkých skupinách i individuálně. Je respektováno vlastní tempo dítěte. Plánování činností vychází z potřeb a zájmů dětí, vyhovuje individuálním vzdělávacím potřebám a možnostem dětí. Pro realizaci plánovaných činností jsou vytvořeny vhodné materiální podmínky.

Denní program v mateřské škole:

6.00 - 7.00	Scházení všech dětí ve třídě – „Kačenky“, spontánní hry dle volby dětí.
7.00	Rozcházení dětí do jednotlivých tříd.
Průběžně od 7.00	Pohybové a relaxační aktivity, ranní kruh, didakticky zacílené činnosti frontální, skupinové, individuální dle vlastního plánu učitelky dané třídy, práce s pravidly, práce v centrech aktivit, hodnotící kruh – do odchodu na pobyt venku. Začátek povinného předškolního vzdělávání v časovém rozmezí od 8:00 hod.
8.20 - 8.45	Hygiena, svačina.
9.30 - 11.45	Převlékání, pobyt venku (při nepříznivém počasí – náhradní činnost).
11.45 -12.15	Hygiena a společná příprava stolování, oběd.
12.15	Příprava na odpočinek, převlékání do pyžam a odpočinek dětí, klidové aktivity pro děti se sníženou potřebou spánku.
13.45	Průběžné vstávání, hygiena a svačina.
14.15	Odpolední zájmové hry a činnosti dětí, didaktické cílené činnosti pro předškolní děti, postupné rozcházení dětí.
15.15	Postupné spojování dětí do třídy „Kačenky“, rozcházení dětí domů.
16.00	Budova MŠ se uzamyká.

Záměr:

- Podporovat více individuální vzdělávací potřeby dítěte.
- V případě příznivého počasí prodlužovat pobyt venku a přesunout některé činnosti ven na zahradu.

3.5. Řízení mateřské školy

Mateřská škola je řízena ředitelkou Základní školy a mateřské školy Prušánky. Vedením mateřské školy je pověřena zástupkyně pro předškolní vzdělávání. Povinnosti, pravomoci a odpovědnost pracovníků školy jsou vymezeny a definovány v náplních práce. Je vytvořen funkční jak vnitřní, tak venkovní informační systém. Při vedení zaměstnanců je vytvářeno prostředí vzájemné tolerance. Jsou motivováni a vedeni ke vzájemné spolupráci, je jim ponecháno dostatek pravomocí a jsou vedeni ke spoluúčasti na rozhodování o zásadních otázkách školního programu. Pedagogický sbor pracuje jako tým a rodiče zve ke spolupráci. Rodiče jsou informováni o dění v mateřské škole osobně, na třídních schůzkách, individuálních konzultacích, na nástěnkách v šatně a na webových stránkách školy. Spolupracujeme úzce se základní školou, obecním úřadem, místní knihovnou a příležitostně s dalšími organizacemi v obci i mimo obec.

Záměr:

- Hledat nové možnosti komunikace a spolupráce se zaměstnanci školy, se zřizovatelem, rodiči, sponzory a zájmovými spolky.

3.6. Personální a pedagogické zajištění

Výchovně vzdělávací činnost vykonává 10 učitelek. Ze strany vedení je podporována profesionalita pracovního týmu, sleduje se udržení a další růst profesních kompetencí všech pedagogů a jsou vytvářeny podmínky pro jejich další systematické vzdělávání. Podle možností a podmínek školy je zajištěno překrývání přímé pedagogické činnosti učitelů ve všech třídách. Dalšími pracovníky jsou školnice, uklízečky a kuchařka pro svačinky.

Záměr:

- Využívat specializace jednotlivých učitelek k doplňkovým programům.
- Motivovat k dalšímu sebevzdělávání začínající, ale i stálé zaměstnance.
- Podpořit předávání zkušeností a dovedností, týmovou spolupráci.

3.7. Spoluúčast rodičů

Vytváříme podmínky pro úzkou spolupráci s rodinou, která je postavena na partnerském vztahu. Usilujeme o vzájemnou důvěru, vstřícnost, pochopení, respekt a ochotu spolupracovat. Individuální přístup je uplatňován nejen ve vztahu k dětem, ale také k jejich rodinám. Již při přijímání žádostí k předškolnímu vzdělávání mají rodiče možnost spolu s dětmi se seznámit s prostory mateřské školy, stejně tak v rámci Dne otevřených dveří poznat, jak probíhá výchovně vzdělávací proces. Úzkou spolupráci navazujeme již v adaptačním procesu a při informační schůzce na začátku školního roku. Vztahy s rodiči udržujeme při každodenním kontaktu při předávání dítěte a společných akcích školy. O průběhu výchovy a vzdělávání dětí jsou rodiče pravidelně informováni a zároveň se domlouváme na dalším

postupu. Nabízíme individuální konzultace a v případě potřeby odbornou pomoc při řešení problémů dětí. Učitelky chrání soukromí rodiny a zachovávají diskrétnost v jejich svěřených záležitostech. Rodiče jsou pravidelně a dostatečně informováni o všem, co se v mateřské škole děje a mají možnost se podílet na dění v mateřské škole, a účastnit se nejrůznějších programů.

Záměr:

- Nadále zapojovat rodiče dětí do života mateřské školy.
- Hledat nové formy spolupráce a komunikace s rodinou.

3.8. Podmínky pro vzdělávání dětí se speciálními vzdělávacími potřebami

Těmto dětem věnujeme zvýšenou péči a poskytujeme podpůrná opatření. Podpůrná opatření se podle organizační, pedagogické a finanční náročnosti člení do pěti stupňů.

Jedná se o děti se speciálními vzdělávacími potřebami 1. - 5. stupně a také děti nadané.

- Dítě se SVP je osoba se zdravotním postižením, zdravotním či sociálním znevýhodněním.
 - Zdravotní postižení je postižení mentální, tělesné, zrakové, sluchové, vady řeči, autismus, souběžné postižení více vadami, vývojové poruchy učení, nebo chování.
 - Zdravotní znevýhodnění je zdravotní oslabení, dlouhodobá nemoc, nebo zdravotní poruchy vedoucí k poruchám učení a chování.
 - Sociální znevýhodnění – rodinné prostředí s nízkým socioekonomickým statusem, nařízená ústavní či ochranná výchova, postavení azylanta či uprchlíka.
- Mezi podpůrná opatření patří:
 - úprava organizace vzdělávání, forem, metod (snížení počtu dětí ve třídě),
 - využití kompenzačních pomůcek,
 - vzdělávání podle plánu pedagogické podpory (PLPP), individuálního vzdělávacího plánu (IVP),
 - využití funkce asistenta pedagoga.
- Obecné zásady a cíle vzdělávání dětí se SVP:
 - rovný přístup ke vzdělání bez jakékoli diskriminace,
 - zohledňování vzdělávacích potřeb jednotlivce,
 - vzájemná úcta, respekt, solidarita a důstojnost,
 - všeobecný rozvoj osobnosti s důrazem na poznávací, sociální, morální, mravní a duchovní hodnoty.

Pravidla pro poskytování podpůrných opatření 1. stupně:

- Podpůrná opatření stanovujeme a poskytujeme bez doporučení školského poradenského zařízení, pokud z pozorování dítěte při práci a při hře vyplývá, že má drobné problémy např.:
 - s motorickou obratností,
 - špatnou koncentrací pozornosti,
 - s úchopem pomůcek,
 - s rozvojem vnímání, řeči,

- s verbální obratností,
- s dovednostmi reprodukovat a pamatovat si instrukce, nebo zadání práce.
- Sestavíme plán pedagogické podpory (PLPP), na jehož základě realizujeme podpůrná opatření. S PLPP seznámí učitelka zákonného zástupce a všechny pedagogické pracovníky, podílející se na tomto plánu. Plán bude obsahovat podpisy těchto osob.
- Tato opatření potřebují minimální úpravu metod, organizace a vzdělávání. Za realizaci podpůrných opatření 1. stupně, využití PLPP, vyhodnocení účinnosti podpory, případné doporučení služby školského pedagogického zařízení odpovídá třídní učitelka.
- Pokud se po vyhodnocení v prvním pololetí školního roku ukáže, že podpora dítěte prostřednictvím PLPP nebyla dostačující, doporučíme zákonnému zástupci dítěte, aby navštívil PPP nebo SPC. ŠPZ může doporučit podpůrná opatření vyšších stupňů. Škola zajistí předání PLPP ŠPZ pro účely poskytnutí poradenské pomoci.
- PLPP vypracováváme i dětem s odkladem školní docházky.

Pravidla pro poskytování podpůrných opatření 2. - 5. stupně:

- Podpůrná opatření 2. - 5. stupně lze uplatnit pouze s informovaným souhlasem zákonného zástupce a s doporučením školského poradenského zařízení, které na žádost zákonného zástupce posoudí speciálně vzdělávací potřeby dítěte. ŠPZ vydá zprávu a doporučení do 30 dnů ode dne posuzování spec. vzděl. potřeb dítěte, nejpozději do 3 měsíců ode dne přijetí žádosti o poskytnutí pomoci.
- Zákonný zástupce dítěte, by měl ředitele školy písemně požádat o vzdělávání podle IVP a následně poskytnout písemnou zprávu z vyšetření ŠPZ. Třídní učitelka je odpovědná za spolupráci s ŠPZ.
- Do jednoho měsíce po obdržení doporučení ŠPZ a žádosti zákonného zástupce o vzdělávání podle IVP zpracuje škola IVP. Zpracování IVP zajišťuje pověřená osoba, ve spolupráci s ŠPZ a zákonným zástupcem. Škola s ním seznámí všechny pedagogy a zákonného zástupce.
- Podpůrná opatření podle IVP poskytuje škola bezprostředně po obdržení doporučení a po udělení písemného informovaného souhlasu zákonného zástupce.
- ŠPZ ve spolupráci se školou nejméně jednou ročně vyhodnocuje naplňování IVP. Shledá-li škola, že podpůrná opatření nejsou dostačující, doporučí zákonnému zástupci využití ŠPZ.
- Ředitel školy ukončí poskytování PO, pokud s doporučení ŠPZ je zřejmé, že PO 2. - 5. stupně nejsou již potřebné.

Podmínky vzdělávání dětí s přiznaným podpůrným opatřením:

- Při plánování a realizaci vzdělávání dětí s přiznanými podpůrnými opatřeními je třeba mít na zřeteli fakt, že děti se ve svých individuálních vzdělávacích potřebách a možnostech liší. Účelem podpory vzdělávání těchto dětí je plné zapojení a maximální využití vzdělávacího potenciálu každého dítěte s ohledem na jeho individuální možnosti a schopnosti.

- V případě integrace dítěte se speciálními vzdělávacími potřebami do třídy MŠ musí ředitel školy zabezpečit:
 - snížení počtu dětí ve třídě (podle §2 vyhlášky č. 14/2005),
 - přítomnost asistenta pedagoga,
 - úzkou spolupráci se zákonnými zástupci a ŠPZ (určí pracovníka),
 - uplatňování principu individualizace a diferenciací vzdělávacího procesu,
 - doplnění způsobů a forem práce s ohledem na děti se SVP a děti nadané,
 - realizaci všech stanovených opatření tak, aby došlo k osvojení si dovedností v úrovni odpovídající možnostem dítěte,
 - zaměřit DVPP na oblast dětí se SVP,
 - úpravu v oblasti věcného prostředí a životosprávy i psychosociálního prostředí tak, aby odpovídaly individuálním potřebám dětí se SVP.
- Pokud zákonný zástupce přes opakovaná upozornění a vysvětlení důsledků nenavštívil ŠPZ za účelem nastavení podpůrných opatření ve vzdělávání dítěte a způsobil tak dítěti obtíže při vzdělávání (protože škola sama dostatečná podpůrná opatření vytvořit nemůže) může se škola obrátit na zástupce orgánu veřejné moci (OSPOD) a v souladu se zákonem o sociálně právní ochraně dětí požádat o součinnost.

3.9. Podmínky pro vzdělávání dětí s nedostatečnou znalostí českého jazyka

- Dětem s nedostatečnou znalostí českého jazyka poskytujeme jazykovou podporu již od samotného nástupu do mateřské školy.
- Zástupce ředitele zřídí skupinu pro bezplatnou jazykovou přípravu pro zajištění plynulého přechodu do základního vzdělávání v souladu s vyhláškou č. 14/2005 Sb., o předškolním vzdělávání, ve znění pozdějších předpisů, pokud jsou v mateřské škole alespoň 4 cizinci v povinném předškolním vzdělávání. Vzdělávání ve skupině pro jazykovou přípravu je rozděleno do dvou nebo více bloků (dle potřeby) v průběhu týdne.
- Zástupce ředitele může na základě posouzení potřebnosti jazykové podpory dítěte zařadit do skupiny pro jazykovou přípravu rovněž jiné děti, než jsou cizinci v povinném předškolním vzdělávání, pokud to není na újmu kvality jazykové přípravy.
- Jako podpůrný materiál je využíváno Kurikulum češtiny jako druhého jazyka pro povinné předškolní vzdělávání.

3.10. Podmínky pro vzdělávání dětí nadaných

- Vyhledávání nadaného dítěte probíhá pomocí pozorování a zpracování pedagogické diagnostiky. Nově ve spolupráci se základní školou také testováním IQ pomocí Menzy. Pokud se u dítěte projeví mimořádné nadání v jedné nebo více oblastech, doporučíme rodičům vyšetření ve školském poradenském zařízení. Na základě vyšetření vytváříme podmínky k co největšímu využití potenciálu nadaného dítěte a snažíme se projevené známky podporovat.

- Mateřská škola je povinna zajistit realizaci všech stanovených podpůrných opatření pro podporu nadání podle individuálních vzdělávacích potřeb dětí v rozsahu prvního až čtvrtého stupně podpory.
- Za nadané dítě se považuje především dítě, které při adekvátní podpoře vykazuje ve srovnání s vrstevníky vysokou úroveň v jedné či více oblastech (rozumových, pohybových, manuálních, uměleckých, sociálních) a projevuje zvýšené poznávací potřeby, velkou zvědavost a zvědavost, individuální pracovní tempo a přístup k činnostem, schopnost rychlého učení, zájem o diskutování svých názorů, obliba v komplikovanosti úkolu, výkyvy, kolísání ve výkonnosti.
- Rozvoj a podpora mimořádných schopností a nadání je zajišťována:
 - předkládáním vyššího stupně složitosti nabízených činností,
 - využitím vhodných didaktických pomůcek, materiálů,
 - volbou vhodných metod, forem výuky,
 - individuálním přístupem,
 - nabízenými specifickými činnostmi.

3.11. Podmínky vzdělávání dětí od dvou do tří let

- V současné době nejsou v naší MŠ vytvořené podmínky pro vzdělávání dětí od 2 do 3 let.

4. Organizace vzdělávání

- Naše mateřská škola je pětitřídní. Do tří běžných tříd jsou zařazovány děti věkově smíšené od 3 do 5 let a zbývající dvě třídy jsou zpravidla zřízeny jako předškolní, které jsou určeny pro děti ve věku od 5 do 7 let před nástupem do základní školy.
- Počty dětí jsou ve třídách stanoveny dle vyhlášky (č.14/2005 Sb.) a nepřekračují povolený počet dětí na danou třídu. Spojování tříd je maximálně omezeno.
- Děti jsou zařazovány do jednotlivých tříd dle věku a individuálních potřeb nebo na základě přání rodičů (v případě sourozeneckých vazeb, kamarádů). Z toho důvodu se každý rok složení dětí ve třídách částečně mění a také z důvodu kapacity dětí ve třídách nejsou třídy primárně určeny jako předškolní.
- Každá učitelka ve třídě pracuje podle svého Třídního vzdělávacího programu. Při jeho tvorbě vychází z cílů ŠVP PV, z pedagogické diagnostiky a akceptuje přirozená vývojová specifika dětí. Umožňuje jim rozvoj a vzdělávání v rozsahu jejich individuálních možností a potřeb a zaměřuje se na vytváření základů klíčových kompetencí dosažitelných v etapě předškolního vzdělávání.
- Ve třídách věkově smíšených podporujeme přirozenou socializaci ve skupině, spolupráci, schopnost pomáhat mladším, nést za své činy zodpovědnost, učit se přirozenou cestou od starších kamarádů.
- V předškolních třídách dětí 5ti až 7letých jsou cíle a programy MŠ přizpůsobeny požadavkům této věkové skupiny. Uplatňovány jsou aktivity spontánní i řízené, vzájemně provázané a vyvážené. Především se jedná o didakticky zacílené činnosti. Tyto činnosti probíhají zpravidla v menší skupině či individuálně. Rodičům předškolních dětí je nabízena příprava na vstup do základní školy v podobě lekcí „Edukativně stimulační skupiny“. V rámci projektu „Školka v pohybu“ je jednou týdně zařazován tělocvik s trenéry FK Hodonín v tělocvičně základní školy v zimních měsících a na zahradě MŠ v letních měsících.
- Souběžné působení dvou učitelů je zajištěno z části při vzdělávací činnosti, při pobytu venku a při obědě ve všech třídách.

5. Charakteristika vzdělávacího programu

Vzdělávání je uskutečňováno ve všech činnostech a situacích, které se v průběhu dne vyskytnou, vyváženým poměrem spontánních a řízených aktivit. Specifickou formu představuje didakticky zacílená činnost, ve které pedagog s dítětem naplňuje konkrétní vzdělávací cíle formou záměrného i spontánního učení. Toto učení počítá s aktivní účastí dítěte, je založeno na smyslovém vnímání, prožitkovém a interaktivním učení, zpravidla ve skupině nebo individuálně. Všechny činnosti obsahují prvky hry a tvořivosti.

Proto i náš vzdělávací program vychází z předpokladu, že pro děti je daleko důležitější, jak se v mateřské škole cítí než to, co umí a znají, neboť poznatky je možné doplnit, avšak životní zkušenost, kterou dítě v útlém věku získá, je relativně trvalá.

Od začátku školního roku 2019/2020 vycházíme z filozofie programu
Začít spolu:

5.1. Vzdělávací program Začít spolu (v mezinárodním označení step by step)

Jde o otevřený didaktický systém, který klade důraz na individuální přístup k dítěti, partnerství rodiny, školy a širší společnosti v oblasti výchovy a vzdělávání. Jedná se o program, který představuje pedagogický přístup orientovaný na dítě. Využívá projektového učení a podnětného prostředí ve třídě (netradiční členění třídy do tzv. center aktivit). Úspěšně pracuje se sebehodnocením (prostřednictvím portfolií a vlastních řízených aktivit, např. hodnotící kruh) dětí, což posiluje pozitivní motivaci dětí k aktivnímu a samostatnému učení. Jedním ze základních principů je svobodná volba dítěte a s ní spojená odpovědnost za vlastní učení. Děti se tak učí umět přijímat změny a aktivně se s nimi vyrovnat, kriticky myslet, umět si vybírat a nést za svou volbu odpovědnost, rozpoznávat problémy a řešit je. Učitel ve vztahu k dítěti je partnerem, pomocníkem a průvodcem na jeho cestě k poznání.

Celý program Začít spolu je koncipován v naprostém souladu s Rámcovým programem pro předškolní vzdělávání.

Jednou ze základních forem práce v programu Začít spolu je integrovaná tematická výuka v tzv. centrech aktivit. Jedná se tedy o prostředí třídy, které je uspořádáno do pracovních koutků, v nichž jsou dětem nabízeny smysluplné hry a didaktické pomůcky, které mají dítěti pomoci rozvíjet vlastní tvořivost. Činnosti v centrech se vztahují k tématu, na kterém děti v daném období pracují. Jsou připravené tak, aby děti vedly ke spolupráci a vzájemnému učení, nabízely možnost volit úkoly různé náročnosti a aby respektovaly individuální styly učení a potřeby dětí. V jednu chvíli ve třídě pracují děti na různých činnostech v různých centrech. Centrum aktivity si děti vybírají podle předem daných pravidel.

Ve třídách jsou vytvořeny tato centra aktivit:

Dílna:

V pracovní-technicky zaměřeném centru mají děti možnost pracovat s různým materiálem a nástroji, které obvykle vidí v dílnách svých tatínků. Základním vybavením je ponk a děti zde mají k dispozici kladívka, pilky, hřebíky, šroubky, šroubovák, svěrák, kleště a kombinačky, dráty, odřezky a prkýnka z měkkého dřeva, kusy polystyrenu, lepenky, korek a různé předměty na opravu...

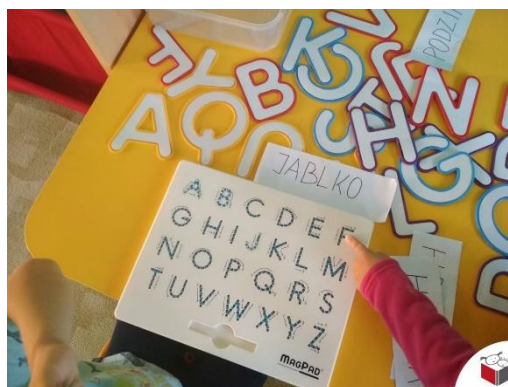

Ateliér:

Výtvarný ateliér podporuje u dětí především tvořivost, představivost, činnost a rozvoj fantazie. Rozvíjí u dětí jemnou motoriku, hmat, zrakovou percepci, podporuje koordinaci oko-ruka. Děti v ateliéru kreslí, malují, modelují, ale zkoušejí si zde i netradiční výtvarné techniky.

Knihy a písmena:

Centrum slouží k podchycení zájmu o literaturu, o čtení a psaní, ale v předškolním věku jde především o nápodobu čtení a psaní. Je to místo, kde děti vnímají mluvenou a psanou podobu písma, kde manipulací s knihou i písmeny se pomalu s písmeny seznamují a postupně je rozpoznávají na základě tvaru.

Dramatika:

V tomto centru probíhají především nápodobivé a námětové hry z rodinného života, profesích apod. Děti si hrají, napodobují dospělé a učí se různým sociálním rolím. Rozvíjí své schopnosti zvládat různé situace a chápat je. Jsou zde k dispozici různé převleky, kostýmy a doplňky, ale také loutky a rekvizity. U dětí se rozvíjí slovní zásoba, učí se mluvit přímou řečí a komunikovat s vrstevníky.

Kostky:

Děti z kostek staví nejrůznější stavby, ale také hrají námětové a nápodobivé hry s auty, s dopravními značkami, figurkami zvířat a lidí. Děti si procvičují hrubou a jemnou motoriku, získávají cit pro geometrické obrazce, učí se chápat výšku a váhu a především spolupracovat mezi sebou při stavbě. Patří sem velké molitanové nebo dřevěné stavebnice, Polikarpova stavebnice, různé typy středně velkých dřevěných nebo umělohmotných souborů, klasické barevné i obrázkové kostky.

Manipulační hry:

Jedná se o centrum pro drobnou manipulaci a stolní hry. Je zaměřené především na rozvoj jemné motoriky, trpělivosti, vůle pro dokončení díla. Při společných hrách se děti učí barvám, počítání, dodržování pravidel, sebeovládání a rozvíjení dovedností spolupracovat, mít radost ze hry, přijímat úspěch i neúspěch, který není závislý na výkonu, ale na náhodě, a vyrovnat se s ním. Hry v tomto centru vyžadují zaostření oka a koordinaci oko-ruka. Děti

mají k dispozici různá pexesa, domina, puzzle, skládačky, mozaiky, korálky, stavebnice a lego, společenské hry.

Pokusy a objevy:

Slouží k různým pozorováním, měřením, vážením, k pokusům, k pěstování rostlin a objevování. Je zde také umístěn koutek živé a neživé přírody, který je vybaven různými přírodninami. Součástí centra je mikroskop, různé zkumavky, lupy, odměrné válce, váhy apod.

Voda a písek:

Práce v tomto centru je vždy velkým zážitkem a dobrodružstvím. Hry s těmito materiály podporují smyslový a tělesný rozvoj, koordinaci svalů celého těla, rozvoj jemné motoriky. Hra zde podporuje chápání přírodních zákonů (např. co plave a co se potopí).

Hudba:

Děti v tomto centru zpívají, rytmičují, hrají na melodické a rytmické nástroje, které jsou nedílnou součástí. Hudba pomáhá dětem rozvíjet intonaci, rytmus, jazykový vývoj a sociální citění.

Domácnost:

Centrum není prozatím ve všech třídách vytvořeno, ale přesto děti mají možnost u stolečků pracovat jako v domácnosti. Společně zkouší dělat zeleninové a ovocné saláty, péct perníčky, muffiny a jiné sladkosti. Děti tedy manipulují s opravdovým kuchyňským nádobím a náčiním. K dispozici je v některých třídách i trouba, kde můžou děti pozorovat průběh pečení.

Zahrada:

Celoročně je dětem k dispozici zahrada na hru, ale také na prožitkové a činnostní učení. Díky zahradě, která je také environmentálně založena je možné rozvíjet a formovat kladný vztah k přírodě a přírodnímu prostředí. Pěstovat zeleninu, pečovat o rostliny, ovocné keře a stromy. Zakládat pocit odpovědnosti k přírodě. Pozorovat a prožívat střídání ročních období. Experimentovat s přírodními materiály a probouzet v dětech zvědavost a badatelský

duch. Mimo stávající herní soustavu průlezek a houpaček, sáňkařský kopec je zahrada doplněna o dětské dopravní hřiště v podobě vydlážděných cest pro malé cyklisty. Novými přírodními prvky jsou hmatové chodníky, vrbová chýše, hmyzí domeček, vodní prvek, vyvýšené záhony a venkovní třída. Nechybí ani ohniště. V zahradě byly vysázeny také nové stromy a ovocné keře. Zahrada tak poskytuje prostor pro hry spontánní i řízené, především sportovní a pohybové, ale také environmentální.

Záměr:

Zapojit se do projektu Měsíc školních zahrad. Což je příležitost k tomu vyzkoušet netradiční venkovní aktivity, přesunout centra aktivit pod širé nebe a přemýšlet o tom, jak školní zahradu více propojit s naším vzdělávacím programem.

Od roku 2020 jsme zapojeni do programu ekologické výchovy pro mateřské školy – Mrkvička, čímž bychom rádi zvýšili zájem o environmentální výchovu u dětí.

Od roku 2017 se zapojujeme do malířské soutěže Čarovné barvy země, jejímž předmětem jsou kolektivní malířská díla dětí vytvořená přírodními jílky a z přírodních materiálů bez použití syntetických a jiných umělých barev a pojidel. Cílem je tvořivost v úzké spojitosti s prostředím, v němž děti žijí. Soutěž pořádá Masarykovo muzeum v Hodoníně prostřednictvím své pobočky Slovanského hradiště v Mikulčicích.

5.2. Doplnující programy

„Školky v pohybu“:

V rámci projektu „Školky v pohybu“ je jednou týdně zařazován tělocvik pro předškolní děti s trenéry FK Hodonín v tělocvičně základní školy v zimních měsících a na zahradě mateřské školy v letních měsících. Projekt pomáhá rozvíjet všestranné pohybové schopnosti a dovednosti, zajistit všestranný motorický rozvoj, podporovat zdraví a radost z pohybu, spolupráci v kolektivu, soutěživost a fair-play ve zdravém duchu.

Plavecký výcvik:

Rodičům všech dětí je nabízen plavecký výcvik v podobě deseti lekcí pod vedením lektorů plavecké školy v Hodoníně. Cílem plavecké výuky je seznámení dítěte s vodním prostředím a k tomuto poznávacímu procesu je využíváno především her. Jen malá část je ponechána cílenému a vědomému ovlivnění určitých plaveckých pohybů.

Besedy v knihovně:

Předškolní děti jednou měsíčně navštěvují místní knihovnu, která v dětech rozvíjí čtenářskou pregramotnost pomocí předem připravených besed s paní knihovnicí na určité téma. Děti si také půjčují knihy, se kterými pak následně pracují ve školce nebo si je předčítají před spaním.

Logopedické chvílky:

Logopedická prevence probíhá ve školce v log. koutku, kde s nimi pracují proškolené preventistky z řad učitelek v podobě log. chvilky, které jsou zaměřeny na prevenci a reedukaci řečových vad u dětí. Touto logopedickou prevencí směřujeme k dosažení toho, aby před vstupem do ZŠ byla u dětí rozvinuta řeč ve všech jazykových rovinách. Mají tedy za úkol rozvíjet a procvičovat všechny potřebné dovednosti ke správné komunikaci a porozumění tj. rozvoj sluchové a zrakové percepce, nácvik správného dýchání, rozvoj slovní zásoby a zvládnutí správné výslovnosti. Logopedická péče probíhá denně v dopoledních hodinách s menší skupinkou dětí a individuálně, podle potřeby dětí. Součástí je úzká spolupráce s rodiči. Prevence není a ani nemůže být brána jako náhrada za logopedickou péči, kterou se zabývá klinická logopedie. Prevence je zaměřena na rozvoj celé osobnosti dítěte.

Edukativně stimulační skupiny:

Jedná se o program, který si klade za cíl komplexní rozvoj předškolních dětí. Hravou formou podněcuje schopnosti a dovednosti důležité pro zvládnutí trivie (čtení, psaní, počítání). Pomáhá dětem si postupně zvykat na cílenou práci, soustředit se na činnosti úkolového typu a záměrně koncentrovat pozornost. Uvědomit si, že je potřeba úkol dokončit, pracovat a komunikovat v kolektivu.

V programu jsou rozvíjeny zejména oblasti: jemná motorika a grafomotorika, zrakové vnímání, prostorová a časová orientace, základní matematické představy, řeč a myšlení, sluchové vnímání.

Program skupin je rozvržen do 10 lekcí. Každá lekce má svou pravidelnou strukturu, jednotlivé činnosti se střídají a navazují na sebe. Postupuje se po krocích od jednoduššího ke složitějšímu. Lekce probíhají 1 x za 14 dní v délce cca 60minut. Ve skupině pracuje max 8 - 10 dětí a s dítětem je vždy přítomen jeden z rodičů. Skupiny lektorují dvě paní učitelky z mateřské školy proškolené pedagožkou Jiřinou Bednářovou.

5.3. Formy a metody práce:

- **Hra** jako dominantní činnost předškolního dítěte, jehož motivem není výsledek, ale samotný proces. Pozorování hry u dítěte se stává důležitou diagnostickou metodou. Dítě si hraje podle vlastních představ a vlastní volby.
- **Individuální přístup** s ohledem na specifické možnosti každého dítěte.
- **Prožitkové a kooperativní učení.** Založené na přímých zážitcích dítěte. Podporuje dětskou zvědavost a potřebu objevovat, podněcuje radost dítěte z učení, jeho zájem poznávat nové, získávat zkušenosti a ovládat další dovednosti.
- **Spontánní sociální učení.** Staví na principu přirozené nápodoby. Proto se kolektiv mateřské školy snaží ve všech činnostech a situacích, které se v průběhu dne vyskytnou, nejen v didakticky zaměřených činnostech, poskytovat dětem vzory chování a postojů, které jsou k nápodobě a přejímání vhodné.
- **Situační učení.** Spočívá ve vytváření a využívání situací, které poskytují dítěti srozumitelné praktické ukázky životních souvislostí tak, aby se dítě učilo dovednostem a poznatkům v okamžiku, kdy je potřebuje, a lépe tak chápalo jejich smysl.
- **Ranní kruh.** Umožňuje dodržování třídních rituálů jako je např. vzájemné pozdravení, seznámení s programem na celý den, práce s kalendářem, sdílení zážitků či hraní her. Poskytuje prostor pro podporu tematicky zaměřených činností. Učitelka může snadno zjistit, co všechno děti už o daném tématu vědí a co by se ještě chtěly dozvědět. Děti se učí naslouchat jeden druhému, dodržovat společně domluvená pravidla a vyjadřovat své pocity a názory.
- **Hodnotící kruh.** Děti se sejdou v kruhu a představují výsledky své práce, hodnotí, co a jak se jim podařilo, nedařilo a proč, vyměňují si zkušenosti, dávají doporučení dalším skupinkám, které budou v centru aktivit pracovat, učí se ohodnotit svoji práci a také ocenit druhé.
- **Experimentování a objevování**
- **Skupinová práce v centrech aktivit** (viz výše)

5.4. Dlouhodobé cíle/vize mateřské školy

„Všechno, co opravdu potřebuju znát, jsem se naučil v mateřské školce.“

Robert Fulghum

Tento výrok vystihuje to, co je naším cílem. Rozvoj samostatných a zdravě sebevědomých dětí cestou přirozené výchovy. Chceme položit základy celoživotního vzdělávání všem dětem podle jejich možností, zájmů a potřeb, uvědomění si odpovědnosti za své chování a jednání. Umožnit dětem aktivní a šťastné dětství vytvořením přátelského prostředí a atmosféry bez zbytečného spěchu, kde se budou cítit dobře, kde bude kamarádská nálada, pochopení a láska. Pracovat s dětmi tak, aby měly možnost vybrat si činnost, která je nejvíc zaujme a to v centrech aktivit a zařadit se podle svých individuálních schopností a potřeb. Snažit se zapojovat všechny děti, nesmělé i bázlivé, individuálním přístupem. Klást důraz na prožitkové učení a vytvářet přirozené prostředí k námětu v učení hrou.

Zaměřit se na polytechnickou výchovu dětí, tak aby mohla být zařazována do činnosti mateřské školy každodenně. Vtáhnout děti do environmentální výchovy a směřovat výchovně vzdělávací činnost v jarních a letních měsících více na zahradu mateřské zahrady. Také další vzdělávání pedagogických pracovníků vést tímto směrem.

Naším dlouhodobým záměrem je pracovat v tomto programu a neustále hledat a zdokonalovat výchovně vzdělávací postupy, které pomohou dětem při rozvíjení osobního potenciálu a růstu.

6. Vzdělávací obsah

Vzdělávací obsah je hlavním prostředkem vzdělávání dítěte v mateřské škole a je určen tak, aby sloužil k naplňování vzdělávacích záměrů a dosahování vzdělávacích cílů. Vzdělávací obsah je rozpracován do integrovaných bloků.

Integrované bloky

Jsou východiskem pro zpracování a realizaci třídních vzdělávacích plánů. Nejsou vázané na dané období školního roku a je na jednotlivých třídách kdy, který blok si zvolí. Jednotlivé integrované bloky reflektují všech pět vzdělávacích oblastí RVP.

Východiska pro plánování, přípravu a realizaci třídních vzdělávacích plánů (TVP)

Třídní vzdělávací plány jsou dalším rozpracováním školního vzdělávacího programu. Na základě integrovaných bloků pedagogové tvoří podtémata ve svých třídních vzdělávacích plánech, a to podle potřeb, specifik třídy, situace, plánovaných společných akcí a dle aktuálních podmínek, např. počasí atd. Pedagogové TVP neustále dotváří a doplňují a reagují tak pružně na aktuální změnu stavu ve třídě, zájmy a náladu dětí a tomu přizpůsobují činnosti, formy a metody, kterými naplňují vzdělávací záměry a cíle. Plánování na třídách musí vždy vycházet z diagnostiky dětí a zpětné vazby předcházejícího tematického celku.

1. integrovaný blok: **KDO JSEM JÁ A LIDÉ KOLEM**

Charakteristika

Pomáhá dítěti uvědomovat si, kdo je, kam patří, jaké jsou jeho sociální role ve společnostech, ve kterých se nachází (rodina, MŠ, blízké okolí...). Cílem je rozvíjet počínající kamarádské vztahy a začlenění dětí do kolektivu třídy. vést děti k vzájemné pomoci a podpory při všech činnostech. Vytvořit pravidla soužití a upevnit základní společenské návyky. Děti si osvojují základy sociálních dovedností jako je poprosit, poděkovat, umět si říct o pomoc, umět poskytnout pomoc, omluvit se. Učí se prosociálnímu chování, cítění a vnímání ve vztahu k ostatním lidem a pomoci slabším. Dále se děti seznamují s lidmi jinak odlišnými (postiženými nebo jinak zdravotně či sociálně znevýhodněnými), učí se toleranci a komunikaci s nimi.

Klíčové kompetence

Kompetence k učení:

- odhaduje své síly, učí se hodnotit svoje osobní pokroky i oceňovat výkony druhých
- učí se s chutí, pokud se mu dostává uznání a ocenění

Kompetence k řešení problémů:

- řeší problémy, na které stačí; známé a opakující se situace se snaží řešit samostatně (na základě nápodoby či opakování), náročnější s oporou a pomocí dospělého
- nebojí se chybovat, pokud nachází pozitivní ocenění nejen za úspěch, ale také za snahu

Komunikativní kompetence:

- komunikuje v běžných situacích bez zábran a ostychu s dětmi i s dospělými; chápe, že být komunikativní, vstřícné, iniciativní a aktivní je výhodou

Sociální a personální kompetence:

- samostatně rozhoduje o svých činnostech; umí si vytvořit svůj názor a vyjádřit jej
- projevuje dětským způsobem citlivost a ohleduplnost k druhým, pomoc slabším, rozpozná nevhodné chování; vnímá nespravedlnost, ubližování, agresivitu a lhostejnost

Činnostní a občanské kompetence:

- učí se svoje činnosti a hry plánovat, organizovat, řídit a vyhodnocovat
- dokáže rozpoznat a využívat vlastní silné stránky, poznávat svoje slabé stránky
- spoluvytváří pravidla společného soužití mezi vrstevníky, rozumí jejich smyslu a chápe potřebu je zachovávat

Dílčí vzdělávací cíle	
Dítě a jeho tělo	<ul style="list-style-type: none">• osvojení si věku přiměřených praktických dovedností• jednoduché pracovní a sebeobslužné činnosti v oblasti osobní hygieny, stolování, oblékání, úklidu, úpravy prostředí apod.
Dítě a jeho psychika	<ul style="list-style-type: none">• rozvoj řečových schopností a jazykových dovedností receptivních (vnímání, naslouchání, porozumění) i produktivních (výslovnosti, vytváření pojmů, mluvního projevu, vyjadřování)• rozvoj komunikativních dovedností (verbálních i neverbálních) a kultivovaného projevu• rozvoj tvořivosti (tvořivého myšlení, řešení problémů, tvořivého sebevyjádření)• vytváření pozitivního vztahu k intelektuálním činnostem a k učení, podpora a rozvoj zájmu o učení• osvojení si některých poznatků a dovedností, které předcházejí čtení i psaní, rozvoj zájmu o psanou podobu jazyka i další formy sdělení verbální i neverbální (výtvarné, hudební, pohybové, dramatické)• poznávání sebe sama, rozvoj pozitivních citů ve vztahu k sobě (uvědomění si vlastní identity, získání sebevědomí, sebedůvěry, osobní spokojenosti)• získání relativní citové samostatnosti• rozvoj schopnosti citové vztahy vytvářet, rozvíjet je a city plně prožívat• rozvoj poznatků, schopností a dovedností umožňujících pocity, získané dojmy a prožitky vyjádřit• získání schopnosti záměrně řídit svoje chování a ovlivňovat vlastní situaci• rozvoj schopnosti sebeovládání
Dítě a ten druhý	<ul style="list-style-type: none">• seznamování s pravidly chování ve vztahu k druhému• osvojení si elementárních poznatků, schopností a dovedností důležitých pro navazování a rozvíjení vztahů dítěte k druhým lidem

	<ul style="list-style-type: none"> • posilování prosociálního chování ve vztahu k ostatním lidem (v rodině, v mateřské škole, v dětské herní skupině apod.) • ochrana osobního soukromí a bezpečí ve vztazích s druhými dětmi i dospělými
Dítě a společnost	<ul style="list-style-type: none"> • rozvoj schopnosti žít ve společenství ostatních lidí (spolupracovat, spolupodílet se), přináležet k tomuto společenství (ke třídě, k rodině, k ostatním dětem) a vnímat a přijímat základní hodnoty v tomto společenství uznávané • vytvoření povědomí o mezilidských morálních hodnotách
Dítě a svět	<ul style="list-style-type: none"> • seznamování s místem a prostředím, ve kterém dítě žije, a vytváření pozitivního vztahu k němu

Očekávané výstupy	
Dítě a jeho tělo	<ul style="list-style-type: none"> • zvládat jednoduchou obsluhu a pracovní úkony (postarat se o hračky, pomůcky, uklidit po sobě, udržovat pořádek, zvládat jednoduché úklidové práce, práce na zahradě apod.) • zvládat sebeobsluhu, uplatňovat základní kulturně hygienické a zdravotně preventivní návyky (starat se o osobní hygienu, přijímat stravu a tekutinu, umět stolovat, postarat se o sebe a své osobní věci, oblékat se, svlékat, obouvat apod.) • zacházet s běžnými předměty denní potřeby, hračkami, pomůckami, drobnými nástroji, sportovním náčiním a nářadím, výtvarnými pomůckami a materiály, jednoduchými hudebními nástroji, běžnými pracovními pomůckami
Dítě a jeho psychika	<ul style="list-style-type: none"> • správně vyslovovat, ovládat dech, tempo i intonaci řeči • vyjadřovat samostatně a smysluplně myšlenky, nápady, pocity, mínění a úsudky ve vhodně zformulovaných větách • vést rozhovor (naslouchat druhým, vyčkat, až druhý dokončí myšlenku, sledovat řečníka i obsah, ptát se) • domluvit se slovy i gesty, improvizovat • formulovat otázky, odpovídat, hodnotit slovní výkony, slovně reagovat • sluchově rozlišovat začáteční a koncové slabiky a hlásky ve slovech • poznat některá písmena a číslice, popř. slova • poznat napsané své jméno • záměrně se soustředit na činnost a udržet pozornost • přemýšlet, vést jednoduché úvahy a také vyjádřit to, o čem přemýšlí a uvažuje • chápat prostorové pojmy (vpravo, vlevo, dole, nahoře, uprostřed, za, pod, nad, u, vedle, mezi apod.), elementární časové pojmy (teď, dnes, včera, zítra, ráno, večer, jaro, léto, podzim, zima, rok), orientovat se v prostoru i v rovině, částečně se orientovat v čase • odloučit se na určitou dobu od rodičů a blízkých, být aktivní i bez jejich opory • uvědomovat si svou samostatnost, zaujímat vlastní názory a postoje a vyjadřovat je • rozhodovat o svých činnostech

	<ul style="list-style-type: none"> • ve známých a opakujících se situacích a v situacích, kterým rozumí, ovládat svoje city a přizpůsobovat jim své chování • vyjadřovat souhlas i nesouhlas, říci „ne“ v situacích, které to vyžadují (v ohrožujících, nebezpečných či neznámých situacích), odmítnout se podílet na nedovolených či zakázaných činnostech apod. • uvědomovat si své možnosti i limity (své silné i slabé stránky) • přijímat pozitivní ocenění i svůj případný neúspěch a vyrovnat se s ním, učit se hodnotit svoje osobní pokroky • prožívat radost ze zvládnutého a poznaného • uvědomovat si příjemné a nepříjemné citové prožitky (lásku, soucítění, radost, spokojenost i strach, smutek, odmítání), rozlišovat citové projevy v důvěrném (rodinném) a cizím prostředí • prožívat a dětským způsobem projevoval, co cítí (soucit, radost, náklonnost), snažit se ovládat své afektivní chování (odložit splnění svých osobních přání, zklidnit se, tlumit vztek, zlost, agresivitu apod.) • vyvíjet volní úsilí, soustředit se na činnost a její dokončení • respektovat předem vyjasněná a pochopená pravidla, přijímat vyjasněná a zdůvodněná povinnosti
Dítě a ten druhý	<ul style="list-style-type: none"> • navazovat kontakty s dospělým, kterému je svěřeno do péče, překonat stud, komunikovat s ním vhodným způsobem, respektovat ho • přirozeně a bez zábrán komunikovat s druhým dítětem, navazovat a udržovat dětská přátelství • odmítnout komunikaci, která je mu nepříjemná • chápat, že všichni lidé (děti) mají stejnou hodnotu, přestože je každý jiný (jinak vypadá, jinak se chová, něco jiného umí či neumí apod.), že osobní, resp. osobnostní odlišnosti jsou přirozené • uplatňovat své individuální potřeby, přání a práva s ohledem na druhého (obhajovat svůj postoj nebo názor, respektovat jiný postoj či názor), přijímat a uzavírat kompromisy, řešit konflikt dohodou • vnímat, co si druhý přeje či potřebuje, vycházet mu vstříc (chovat se citlivě a ohleduplně k slabšímu či postiženému dítěti, mít ohled na druhého a soucítit s ním, nabídnout mu pomoc apod.) • uvědomovat si svá práva ve vztahu k druhému, přiznávat stejná práva druhým a respektovat je • porozumět běžným projevům vyjádření emocí a nálad • dodržovat dohodnutá a pochopená pravidla vzájemného soužití a chování doma, v mateřské škole, na veřejnosti, dodržovat herní pravidla • respektovat potřeby jiného dítěte, dělit se s ním o hračky, pomůcky, pamlsky, rozdělit si úkol s jiným dítětem apod. • bránit se projevům násilí jiného dítěte, ubližování, ponižování apod.
Dítě a společnost	<ul style="list-style-type: none"> • uplatňovat návyky v základních formách společenského chování ve styku s dospělými i s dětmi (zdravit známé děti i dospělé, rozloučit se, poprosit, poděkovat, vzít si slovo, až když druhý domluví, požádat o pomoc, vyslechnout sdělení, uposlechnout pokyn apod.) • pochopit, že každý má ve společenství (v rodině, ve třídě, v herní skupině) svou roli, podle které je třeba se chovat

	<ul style="list-style-type: none"> • začlenit se do třídy a zařadit se mezi své vrstevníky, respektovat jejich rozdílné vlastnosti, schopnosti a dovednosti • vyjednávat s dětmi i dospělými ve svém okolí, domluvit se na společném řešení (v jednoduchých situacích samostatně, jinak s pomocí) • porozumět běžným neverbálním projevům citových prožitků a nálad druhých • adaptovat se na život ve škole, aktivně zvládat požadavky plynoucí z prostředí školy i jeho běžných proměn (vnímat základní pravidla jednání ve skupině, podílet se na nich a řídit se jimi, podřídit se rozhodnutí skupiny, přizpůsobit se společnému programu, spolupracovat, přijímat autoritu) a spoluvytvářet v tomto společenství prostředí pohody • utvořit si základní dětskou představu o pravidlech chování a společenských normách, co je v souladu s nimi a co proti nim a ve vývojově odpovídajících situacích se podle této představy chovat (doma, v mateřské škole i na veřejnosti) • dodržovat pravidla her a jiných činností, jednat spravedlivě, hrát férově • chovat se zdvořile, přistupovat k druhým lidem, k dospělým i k dětem, bez předsudků, s úctou k jejich osobě, vážit si jejich práce a úsilí
Dítě a svět	<ul style="list-style-type: none"> • orientovat se bezpečně ve známém prostředí i v životě tohoto prostředí (doma, v budově mateřské školy, v blízkém okolí) • zvládat běžné činnosti a požadavky kladené na dítě i jednoduché praktické situace, které se doma a v mateřské škole opakují, chovat se přiměřeně a bezpečně doma i na veřejnosti (na ulici, na hřišti, v obchodě, u lékaře apod.)

2. Integrovaný blok: CHRÁNÍME SVÉ ZDRAVÍ

Charakteristika

V tomto bloku se orientujeme na zdravý životní styl, na ochranu zdraví a bezpečí. Aby děti věděly, které aktivity je mohou ohrozit a které naopak budou přispívat k jejich zdraví. Součástí je zdravé stravování, etika a estetika stravování. Seznámení s tím, jak funguje lidské tělo a jak je udržet zdravé.

Klíčové kompetence

Kompetence k učení:

- uplatňuje získanou zkušenost v praktických situacích a v dalším učení

Kompetence k řešení problémů:

- rozlišuje řešení, která jsou funkční (vedoucí k cíli), a řešení, která funkční nejsou; dokáže mezi nimi volit

- chápe, že vyhýbat se řešení problémů nevede k cíli, ale že jejich včasné a uvážlivé řešení je naopak výhodou; uvědomuje si, že svou aktivitou a iniciativou může situaci ovlivnit

Komunikativní kompetence:

- průběžně rozšiřuje svou slovní zásobu a aktivně ji používá k dokonalejší komunikaci s okolím

Sociální a personální kompetence:

- uvědomuje si, že za sebe i své jednání odpovídá a nese důsledky

Činnostní a občanské kompetence:

- chápe, že se může o tom, co udělá, rozhodovat svobodně, ale že za svá rozhodnutí také odpovídá
- má smysl pro povinnost ve hře, práci i učení; k úkolům a povinnostem přistupuje odpovědně; váží si práce i úsilí druhých
- dbá na osobní zdraví a bezpečí svoje i druhých, chová se odpovědně s ohledem na zdravé a bezpečné okolní prostředí (přírodní i společenské)

Dílčí vzdělávací cíle	
Dítě a jeho tělo	<ul style="list-style-type: none"> • uvědomění si vlastního těla • rozvoj pohybových schopností a zdokonalování dovedností v oblasti hrubé i jemné motoriky (koordinace a rozsahu pohybu, dýchání, koordinace ruky a oka apod.), ovládání pohybového aparátu a tělesných funkcí • rozvoj a užívání všech smyslů • rozvoj fyzické i psychické zdatnosti • osvojení si věku přiměřených praktických dovedností • osvojení si poznatků o těle a jeho zdraví, o pohybových činnostech a jejich kvalitě • osvojení si poznatků a dovedností důležitých k podpoře zdraví, bezpečí, osobní pohody i pohody prostředí • vytváření zdravých životních návyků a postojů jako základů zdravého životního stylu
Dítě a jeho psychika	<ul style="list-style-type: none"> • rozvoj řečových schopností a jazykových dovedností receptivních (vnímání, naslouchání, porozumění) i produktivních (výslovnosti, vytváření pojmů, mluvního projevu, vyjadřování) • osvojení si některých poznatků a dovedností, které předcházejí čtení i psaní, rozvoj zájmu o psanou podobu jazyka i další formy sdělení verbální i neverbální (výtvarné, hudební, pohybové, dramatické) • posilování přirozených poznávacích citů (zvědavosti, zájmu, radosti z objevování apod.) • poznávání sebe sama, rozvoj pozitivních citů ve vztahu k sobě (uvědomění si vlastní identity, získání sebevědomí, sebedůvěry, osobní spokojenosti)

	<ul style="list-style-type: none"> • rozvoj schopnosti sebeovládání • získání schopnosti záměrně řídit svoje chování a ovlivňovat vlastní situaci
Dítě a ten druhý	<ul style="list-style-type: none"> • ochrana osobního soukromí a bezpečí ve vztazích s druhými dětmi i dospělými
Dítě a společnost	<ul style="list-style-type: none"> • vytvoření povědomí o mezilidských morálních hodnotách
Dítě a svět	<ul style="list-style-type: none"> • rozvoj schopnosti přizpůsobovat se podmínkám vnějšího prostředí i jeho změnám

Očekávané výstupy	
Dítě a jeho tělo	<ul style="list-style-type: none"> • zachovávat správné držení těla • zvládat základní pohybové dovednosti a prostorovou orientaci, běžné způsoby pohybu v různém prostředí (zvládat překážky, házet a chytat míč, užívat různé náčiní, pohybovat se ve skupině dětí, pohybovat se na sněhu, ledu, ve vodě, v písku) • koordinovat lokomoci a další polohy a pohyby těla, sladit pohyb s rytmem a hudbou • vědomě napodobovat jednoduchý pohyb podle vzoru a přizpůsobit jej podle pokynu • ovládat dechové svalstvo, sladit pohyb se zpěvem • vnímat a rozlišovat pomocí všech smyslů (sluchově rozlišovat zvuky a tóny, zrakově rozlišovat tvary předmětů a jiné specifické znaky, rozlišovat vůně, chutě, vnímat hmatem apod.) • zvládat sebeobsahu, uplatňovat základní kulturně hygienické a zdravotně preventivní návyky (starat se o osobní hygienu, přijímat stravu a tekutinu, umět stolovat, postarat se o sebe a své osobní věci, oblékat se, svlékat, obouvat apod.) • pojmenovat části těla, některé orgány (včetně pohlavních), znát jejich funkce, mít povědomí o těle a jeho vývoji, (o narození, růstu těla a jeho proměnách), znát základní pojmy užívané ve spojení se zdravím, s pohybem a sportem • rozlišovat, co prospívá zdraví a co mu škodí; chovat se tak, aby v situacích pro dítě běžných a jemu známých neohrožovalo zdraví, bezpečí a pohodu svou ani druhých • mít povědomí o významu péče o čistotu a zdraví, o významu aktivního pohybu a zdravé výživy • mít povědomí o některých způsobech ochrany osobního zdraví a bezpečí a o tom, kde v případě potřeby hledat pomoc (kam se obrátit, koho přivolat, jakým způsobem apod.) • zacházet s běžnými předměty denní potřeby, hračkami, pomůckami, drobnými nástroji, sportovním náčiním a nářadím, výtvarnými pomůckami a materiály, jednoduchými hudebními nástroji, běžnými pracovními pomůckami
Dítě a jeho psychika	<ul style="list-style-type: none"> • správně vyslovovat, ovládat dech, tempo i intonaci řeči • učit se nová slova a aktivně je používat (ptát se na slova, kterým nerozumí)

	<ul style="list-style-type: none"> • vědomě využívat všechny smysly, záměrně pozorovat, postřehovat, všimát si (nového, změněného, chybějícího) • ve známých a opakujících se situacích a v situacích, kterým rozumí, ovládat svoje city a přizpůsobovat jim své chování • vyjadřovat souhlas i nesouhlas, říci „ne“ v situacích, které to vyžadují (v ohrožujících, nebezpečných či neznámých situacích), odmítnout se podílet na nedovolených či zakázaných činnostech apod. • prožívat radost ze zvládnutého a poznaného • prožívat a dětským způsobem projevoval, co cítí (soucit, radost, náklonnost), snažit se ovládat své afektivní chování (odložit splnění svých osobních přání, zklidnit se, tlumit vztek, zlost, agresivitu apod.)
Dítě a ten druhý	<ul style="list-style-type: none"> • uplatňovat své individuální potřeby, přání a práva s ohledem na druhého (obhajovat svůj postoj nebo názor, respektovat jiný postoj či názor), přijímat a uzavírat kompromisy, řešit konflikt dohodou • chovat se obezřetně při setkání s neznámými dětmi, staršími i dospělými jedinci, v případě potřeby požádat druhého o pomoc (pro sebe i pro jiné dítě)
Dítě a společnost	<ul style="list-style-type: none"> • uvědomovat si, že ne všichni lidé respektují pravidla chování, že se mohou chovat neočekávaně, proti pravidlům, a tím ohrožovat pohodu i bezpečí druhých; odmítat společensky nežádoucí chování (např. lež, nespravedlnost, ubližování, lhostejnost či agresivitu), chránit se před ním a v rámci svých možností se bránit jeho důsledkům (vyhýbat se komunikaci s lidmi, kteří se takto chovají) • zachycovat skutečnosti ze svého okolí a vyjadřovat své představy pomocí různých výtvarných dovedností a technik (kreslit, používat barvy, modelovat, konstruovat, tvořit z papíru, tvořit a vyrábět z různých jiných materiálů, z přírodnin aj.) • vyjadřovat se prostřednictvím hudebních a hudebně pohybových činností, zvládat základní hudební dovednosti vokální i instrumentální (zaspívat píseň, zacházet s jednoduchými hudebními nástroji, sledovat a rozlišovat rytmus)
Dítě a svět	<ul style="list-style-type: none"> • orientovat se bezpečně ve známém prostředí i v životě tohoto prostředí (doma, v budově mateřské školy, v blízkém okolí) • zvládat běžné činnosti a požadavky kladené na dítě i jednoduché praktické situace, které se doma a v mateřské škole opakují, chovat se přiměřeně a bezpečně doma i na veřejnosti (na ulici, na hřišti, v obchodě, u lékaře apod.) • uvědomovat si nebezpečí, se kterým se může ve svém okolí setkat, a mít povědomí o tom, jak se prakticky chránit (vědět, jak se nebezpečí vyhnout, kam se v případě potřeby obrátit o pomoc) • mít povědomí o významu životního prostředí (přírody i společnosti) pro člověka, uvědomovat si, že způsobem, jakým se dítě i ostatní v jeho okolí chovají, ovlivňují vlastní zdraví i životní prostředí

3. Integrovaný blok: **TRADICE A SVÁTKY V MŠ**

Charakteristika

Hlavním kritériem bloku je uvedení dětí, s ohledem na věk a jejich chápání, do světa kultury, umění, lidových tradic a zvyků. Součástí jsou také státní svátky a události v našem okolí nebo přímo v MŠ během celého roku. Děti se také učí poznávat cizí kultury a zvyklosti jiných národů. Zaměříme se na rozvíjení tvořivosti a fantazie dětí prostřednictvím výtvarných, pohybově-hudebních a dramatických činností. Umožníme dětem sdělovat jejich zážitky.

Projekty v rámci integrovaného bloku:

- „Dýňobraní“
- Rej čarodějnic

Klíčové kompetence

Kompetence k učení:

- soustředěně pozoruje, zkoumá, objevuje, všímá si souvislostí, experimentuje a užívá při tom jednoduchých pojmů, znaků a symbolů

Kompetence k řešení problémů:

- řeší problémy na základě bezprostřední zkušenosti; postupuje cestou pokusu a omylu, zkouší, experimentuje; spontánně vymýšlí nová řešení problémů a situací; hledá různé možnosti a varianty (má vlastní, originální nápady); využívá při tom dosavadní zkušenosti, fantazii a představivost

Komunikativní kompetence:

- dokáže se vyjadřovat a sdělovat své prožitky, pocity a nálady různými prostředky (řečovými, výtvarnými, hudebními, dramatickými apod.)
- ovládá dovednosti předcházející čtení a psaní

Sociální a personální kompetence:

- dokáže se ve skupině prosadit, ale i podřídit, při společných činnostech se domlouvá a spolupracuje; v běžných situacích uplatňuje základní společenské návyky a pravidla společenského styku; je schopné respektovat druhé, vyjednávat, přijímat a uzavírat kompromisy
- napodobuje modely prosociálního chování a mezilidských vztahů, které nachází ve svém okolí

Činnostní a občanské kompetence:

- má základní dětskou představu o tom, co je v souladu se základními lidskými hodnotami a normami i co je s nimi v rozporu, a snaží se podle toho chovat

Dílčí vzdělávací cíle	
Dítě a jeho tělo	<ul style="list-style-type: none"> rozvoj pohybových schopností a zdokonalování dovedností v oblasti hrubé i jemné motoriky (koordinace a rozsahu pohybu, dýchání, koordinace ruky a oka apod.), ovládnutí pohybového aparátu a tělesných funkcí osvojení si věku přiměřených praktických dovedností
Dítě a jeho psychika	<ul style="list-style-type: none"> rozvoj řečových schopností a jazykových dovedností receptivních (vnímání, naslouchání, porozumění) i produktivních (výslovnosti, vytváření pojmů, mluvního projevu, vyjadřování) rozvoj komunikativních dovedností (verbálních i neverbálních) a kultivovaného projevu rozvoj, zpřesňování a kultivace smyslového vnímání, přechod od konkrétně názorného myšlení k myšlení slovně-logickému (pojmovému), rozvoj paměti a pozornosti, přechod od bezděčných forem těchto funkcí k úmyslným, rozvoj a kultivace představivosti a fantazie rozvoj poznatků, schopností a dovedností umožňujících pocity, získané dojmy a prožitky vyjádřit rozvoj a kultivace mravního i estetického vnímání, cítění a prožívání
Dítě a ten druhý	<ul style="list-style-type: none"> seznamování s pravidly chování ve vztahu k druhému rozvoj interaktivních a komunikativních dovedností verbálních i neverbálních
Dítě a společnost	<ul style="list-style-type: none"> rozvoj schopnosti žít ve společnosti ostatních lidí (spolupracovat, spolupodílet se), přináležet k tomuto společenství (ke třídě, k rodině, k ostatním dětem) a vnímat a přijímat základní hodnoty v tomto společenství uznávané rozvoj základních kulturně společenských postojů, návyků a dovedností dítěte, rozvoj schopnosti projevat se autenticky, chovat se autonomně, prosociálně a aktivně se přizpůsobovat společenskému prostředí a zvládat jeho změny seznamování se světem lidí, kultury a umění, osvojení si základních poznatků o prostředí, v němž dítě žije vytvoření základů aktivních postojů ke světu, k životu, pozitivních vztahů ke kultuře a umění, rozvoj dovedností umožňujících tyto vztahy a postoje vyjadřovat a projevat
Dítě a svět	<ul style="list-style-type: none"> vytváření elementárního povědomí o širším přírodním, kulturním i technickém prostředí, o jejich rozmanitosti, vývoji a neustálých proměnách poznávání jiných kultur

Očekávané výstupy	
Dítě a jeho tělo	<ul style="list-style-type: none"> koordinovat lokomoci a další polohy a pohyby těla, sladit pohyb s rytmem a hudbou vědomě napodobovat jednoduchý pohyb podle vzoru a přizpůsobit jej podle pokynu ovládat dechové svalstvo, sladit pohyb se zpěvem,

	<ul style="list-style-type: none"> • ovládat koordinaci ruky a oka, zvládat jemnou motoriku (zacházet s předměty denní potřeby, s drobnými pomůckami, s nástroji, náčiním a materiálem, zacházet s grafickým a výtvarným materiálem, např. s tužkami, barvami, nůžkami, papírem, modelovací hmotou, zacházet s jednoduchými hudebními nástroji apod.)
Dítě a jeho psychika	<ul style="list-style-type: none"> • vést rozhovor (naslouchat druhým, vyčkat, až druhý dokončí myšlenku, sledovat řečníka i obsah, ptát se) • porozumět slyšenému (zachytit hlavní myšlenku příběhu, sledovat děj a zopakovat jej ve správných větách) • učit se zpaměti krátké texty (reprodukovat říkanky, písničky, pohádky, zvládnout jednoduchou dramatickou úlohu apod.) • sledovat a vyprávět příběh, pohádku • poznat napsané své jméno • utvořit jednoduchý rým • projevovat zájem o knížky, soustředěně poslouchat četbu, hudbu, sledovat divadlo, film, užívat telefon • zaměřovat se na to, co je z poznávacího hlediska důležité (odhalovat podstatné znaky, vlastnosti předmětů, nacházet společné znaky, podobu a rozdíl, charakteristické rysy předmětů či jevů a vzájemné souvislosti mezi nimi) • postupovat a učit se podle pokynů a instrukcí • zorganizovat hru • učit se nazpaměť krátké texty, vědomě si je zapamatovat a vybavit • vyjadřovat svou představivost a fantazii v tvořivých činnostech (konstruktivních, výtvarných, hudebních, pohybových či dramatických) i ve slovních výpovědích k nim • ve známých a opakujících se situacích a v situacích, kterým rozumí, ovládat svoje city a přizpůsobovat jim své chování • uvědomovat si své možnosti i limity (své silné i slabé stránky) • přijímat pozitivní ocenění i svůj případný neúspěch a vyrovnat se s ním, učit se hodnotit svoje osobní pokroky • prožívat radost ze zvládnutého a poznaného • uvědomovat si příjemné a nepříjemné citové prožitky (lásku, soucítění, radost, spokojenost i strach, smutek, odmítání), rozlišovat citové projevy v důvěrném (rodinném) a cizím prostředí • být citlivé ve vztahu k živým bytostem, k přírodě i k věcem • těšit se z hezkých a příjemných zážitků, z přírodních i kulturních krás i setkávání se s uměním • zachycovat a vyjadřovat své prožitky (slovně, výtvarně, pomocí hudby, hudebně pohybovou či dramatickou improvizací apod.)
Dítě a ten druhý	<ul style="list-style-type: none"> • porozumět běžným projevům vyjádření emocí a nálad • přirozeně a bez zábran komunikovat s druhým dítětem, navazovat a udržovat dětská přátelství • spolupracovat s ostatními
Dítě a společnost	<ul style="list-style-type: none"> • porozumět běžným neverbálním projevům citových prožitků a nálad druhých

	<ul style="list-style-type: none"> • chovat se zdvořile, přistupovat k druhým lidem, k dospělým i k dětem, bez předsudků, s úctou k jejich osobě, vážit si jejich práce a úsilí • vnímat umělecké a kulturní podněty, pozorně poslouchat, sledovat se zájmem literární, dramatické či hudební představení a hodnotit svoje zážitky (říci, co bylo zajímavé, co je zaujalo) • zachycovat skutečnosti ze svého okolí a vyjadřovat své představy pomocí různých výtvarných dovedností a technik (kreslit, používat barvy, modelovat, konstruovat, tvořit z papíru, tvořit a vyrábět z různých jiných materiálů, z přírodnin aj.) • vyjadřovat se prostřednictvím hudebních a hudebně pohybových činností, zvládat základní hudební dovednosti vokální i instrumentální (zaspívat píseň, zacházet s jednoduchými hudebními nástroji, sledovat a rozlišovat rytmus)
Dítě a svět	<ul style="list-style-type: none"> • mít povědomí o širším společenském, věcném, přírodním, kulturním i technickém prostředí i jeho dění v rozsahu praktických zkušeností a dostupných praktických ukázek v okolí dítěte • všímat si změn a dění v nejbližším okolí

4. Integrovaný blok: ŽIVOT NA PLANETĚ ZEMI

Charakteristika

Cílem je seznámení dětí s obecnými zákonitostmi života, s planetou, na které žijí. S přírodními rozmanitostmi a základními koloběhy planety a života na ní. Děti se všemi svými smysly učí vnímat, rozlišovat, poznávat a určovat změny v přírodě a ve svém okolí. Seznamují se s charakteristickými znaky ročních období, s počasím v různých ročních obdobích. Učí se orientovat v čase. Využijeme přírody kolem nás, která dítě bezprostředně obklopuje k uvědomění si, čeho jsou součástí a jak pozitivně působit na přírodu, planetu Zemi. Cílem je osvojit si postoj, že každý může pozitivně i negativně ovlivnit prostředí kolem nás. Získávat pozitivní vztah k přírodě. V rámci oslav Dne Země se zaměříme na ochranu prostředí, ve kterém žijeme (recyklace, třídění odpadu, čištění okolí). Řada činností bude přenášena ven, zahrada nabídne činnosti spojené s pohybem, pozorováním a experimentováním. Poslech zvuků v přírodě, hry na badatele a ochránáře... Snahou je environmentální rozvoj dětí. Vedeme děti k uvědomění si rozdílů mezi živou a neživou přírodou. Děti se dovídají o všem, co a kdo na planetě žije společně s nimi a učí se respektovat tento život. Získávají základní poznatky o vesmíru.

Projekty v rámci integrovaného bloku:

- Den Země ve spolupráci s Ekotýmem ze základní školy.
- Den vody

Klíčové kompetence

Kompetence k učení:

- klade otázky a hledá na ně odpovědi, aktivně si všímá, co se kolem něho děje; chce porozumět věcem, jevům a dějům, které kolem sebe vidí; poznává, že se může mnohému naučit, raduje se z toho, co samo dokázalo a zvládlo

Kompetence k řešení problémů:

- všímá si dění i problémů v bezprostředním okolí; přirozenou motivací k řešení dalších problémů a situací je pro něj pozitivní odezva na aktivní zájem

Komunikativní kompetence:

- domlouvá se gesty i slovy, rozlišuje některé symboly, rozumí jejich významu i funkci
- ví, že lidé se dorozumívají i jinými jazyky a že je možno se jim učit; má vytvořeny elementární předpoklady k učení se cizímu jazyku

Sociální a personální kompetence:

- je schopno chápat, že lidé se různí, a umí být tolerantní k jejich odlišnostem a jedinečným
- spolupodílí se na společných rozhodnutích; přijímá vyjasněné a zdůvodněné povinnosti; dodržuje dohodnutá a pochopená pravidla a přizpůsobuje se jim

Činnostní a občanské kompetence:

- zajímá se o druhé i o to, co se kolem děje; je otevřený aktuálnímu dění
- ví, že není jedno, v jakém prostředí žije, uvědomuje si, že se svým chováním na něm podílí a že je může ovlivnit

Díličí vzdělávací cíle	
Dítě a jeho tělo	<ul style="list-style-type: none">• rozvoj a užívání všech smyslů• osvojení si poznatků a dovedností důležitých k podpoře zdraví, bezpečí, osobní pohody i pohody prostředí
Dítě a jeho psychika	<ul style="list-style-type: none">• rozvoj řečových schopností a jazykových dovedností receptivních (vnímání, naslouchání, porozumění) i produktivních (výslovnosti, vytváření pojmů, mluvního projevu, vyjadřování)• posilování přirozených poznávacích citů (zvědavosti, zájmu, radosti z objevování apod.)• vytváření základů pro práci s informacemi• rozvoj poznatků, schopností a dovedností umožňujících pocity, získané dojmy a prožitky vyjádřit
Dítě a ten druhý	<ul style="list-style-type: none">• rozvoj interaktivních a komunikativních dovedností verbálních i neverbálních• rozvoj kooperativních dovedností

Dítě a společnost	<ul style="list-style-type: none"> vytvoření základů aktivních postojů ke světu, k životu, pozitivních vztahů ke kultuře a umění, rozvoj dovedností umožňujících tyto vztahy a postoje vyjadřovat a projevat
Dítě a svět	<ul style="list-style-type: none"> seznamování s místem a prostředím, ve kterém dítě žije, a vytváření pozitivního vztahu k němu vytváření elementárního povědomí o širším přírodním, kulturním i technickém prostředí, o jejich rozmanitosti, vývoji a neustálých proměnách pochození, že změny způsobené lidskou činností mohou prostředí chránit a zlepšovat, ale také poškozovat a ničit osvojení si poznatků a dovedností potřebných k vykonávání jednoduchých činností v péči o okolí při spoluvytváření zdravého a bezpečného prostředí a k ochraně dítěte před jeho nebezpečnými vlivy rozvoj úcty k životu ve všech jeho formách rozvoj schopnosti přizpůsobovat se podmínkám vnějšího prostředí i jeho změnám vytvoření povědomí o vlastní sounáležitosti se světem, se živou a neživou přírodou, lidmi, společností, planetou Zemí

Očekávané výstupy	
Dítě a jeho tělo	<ul style="list-style-type: none"> zvládat základní pohybové dovednosti a prostorovou orientaci, běžné způsoby pohybu v různém prostředí (zvládat překážky, házet a chytat míč, užívat různé náčiní, pohybovat se ve skupině dětí, pohybovat se na sněhu, ledu, ve vodě, v písku) vnímat a rozlišovat pomocí všech smyslů (sluchově rozlišovat zvuky a tóny, zrakově rozlišovat tvary předmětů a jiné specifické znaky, rozlišovat vůně, chutě, vnímat hmatem apod.) ovládat koordinaci ruky a oka, zvládat jemnou motoriku (zacházet s předměty denní potřeby, s drobnými pomůckami, s nástroji, náčiním a materiálem, zacházet s grafickým a výtvarným materiálem, např. s tužkami, barvami, nůžkami, papírem, modelovací hmotou, zacházet s jednoduchými hudebními nástroji apod.) zvládat jednoduchou obsluhu a pracovní úkony (postarat se o hračky, pomůcky, uklidit po sobě, udržovat pořádek, zvládat jednoduché úklidové práce, práce na zahradě apod.)
Dítě a jeho psychika	<ul style="list-style-type: none"> učit se nová slova a aktivně je používat (ptát se na slova, kterým nerozumí) popsat situaci (skutečnou, podle obrázku) rozlišovat některé obrazné symboly (piktogramy, orientační a dopravní značky, označení nebezpečí apod.) a porozumět jejich významu i jejich komunikativní funkci vědomě využívat všechny smysly, záměrně pozorovat, postřehovat, všimnout si (nového, změněného, chybějícího) poznat a pojmenovat většinu toho, čím je obklopeno vnímat, že je zajímavé dozvídat se nové věci, využívat zkušenosti k učení

	<ul style="list-style-type: none"> • chápat základní číselné a matematické pojmy, elementární matematické souvislosti a podle potřeby je prakticky využívat (porovnávat, uspořádávat a třídit soubory předmětů podle určitého pravidla, orientovat se v elementárním počtu cca do šesti, chápat číselnou řadu v rozsahu první desítky, poznat více, stejně, méně, první, poslední apod.) • chápat prostorové pojmy (vpravo, vlevo, dole, nahoře, uprostřed, za, pod, nad, u, vedle, mezi apod.), elementární časové pojmy (teď, dnes, včera, zítra, ráno, večer, jaro, léto, podzim, zima, rok), orientovat se v prostoru i v rovině, částečně se orientovat v čase • řešit problémy, úkoly a situace, myslet kreativně, předkládat „nápady“ • vyjadřovat souhlas i nesouhlas, říci „ne“ v situacích, které to vyžadují (v ohrožujících, nebezpečných či neznámých situacích), odmítnout se podílet na nedovolených či zakázaných činnostech apod. • prožívat radost ze zvládnutého a poznaného • být citlivé ve vztahu k živým bytostem, k přírodě i k věcem • těšit se z hezkých a příjemných zážitků, z přírodních i kulturních krás i setkávání se s uměním • zachycovat a vyjadřovat své prožitky (slovně, výtvarně, pomocí hudby, hudebně pohybovou či dramatickou improvizací apod.)
Dítě a ten druhý	<ul style="list-style-type: none"> • spolupracovat s ostatními • dodržovat dohodnutá a pochopená pravidla vzájemného soužití a chování doma, v mateřské škole, na veřejnosti, dodržovat herní pravidla
Dítě a společnost	<ul style="list-style-type: none"> • zachycovat skutečnosti ze svého okolí a vyjadřovat své představy pomocí různých výtvarných dovedností a technik (kreslit, používat barvy, modelovat, konstruovat, tvořit z papíru, tvořit a vyrábět z různých jiných materiálů, z přírodnin aj.) • vyjadřovat se prostřednictvím hudebních a hudebně pohybových činností, zvládat základní hudební dovednosti vokální i instrumentální (zaspívat píseň, zacházet s jednoduchými hudebními nástroji, sledovat a rozlišovat rytmus)
Dítě a svět	<ul style="list-style-type: none"> • osvojovat si elementární poznatky o okolním prostředí, které jsou dítěti blízké, pro ně smysluplné a přínosné, zajímavé a jemu pochopitelné a využitelné pro další učení a životní praxi • vnímat, že svět má svůj řád, že je rozmanitý a pozoruhodný, nekonečně pestrý a různorodý – jak svět přírody, tak i svět lidí (mít elementární povědomí o existenci různých národů a kultur, různých zemích, o planetě Zemi, vesmíru apod.) • všimnout si změn a dění v nejbližším okolí • porozumět, že změny jsou přirozené a samozřejmé (všechno kolem se mění, vyvíjí, pohybuje a proměňuje) a že s těmito změnami je třeba v životě počítat, přizpůsobovat se běžně proměnlivým okolnostem doma i v mateřské škole • mít povědomí o významu životního prostředí (přírody i společnosti) pro člověka, uvědomovat si, že způsobem, jakým se dítě i ostatní v jeho okolí chovají, ovlivňují vlastní zdraví i životní prostředí

	<ul style="list-style-type: none"> • rozlišovat aktivity, které mohou zdraví okolního prostředí podporovat a které je mohou poškozovat, všimnout si nepořádků a škod, upozornit na ně • pomáhat pečovat o okolní životní prostředí (dbát o pořádek a čistotu, nakládat vhodným způsobem s odpady, starat se o rostliny, spoluvytvářet pohodu prostředí, chránit přírodu v okolí, živé tvory
--	---

5. Integrovaný blok: **POZNÁVÁME OKOLNÍ SVĚT**

Charakteristika

Cílem je získání konkrétnějšího povědomí o blízkém i vzdálenějším okolí. Dítě si vytváří povědomí o širším přírodním, kulturním a technickém prostředí, lidském společenství. Děti získávají povědomí o lidech z různých společenství a okolním světě. Seznamují se s různými profesemi. S životem ve městě a na vesnici. S dopravními prostředky a pravidly silničního provozu. Součástí integrovaného bloku je také fantazijní svět pohádek a pohádkových knih.

Klíčové kompetence

Kompetence k učení:

- má elementární poznatky o světě lidí, kultury, přírody i techniky, který dítě obklopuje, o jeho rozmanitostech a proměnách; orientuje se v řádu a dění v prostředí, ve kterém žije
- učí se nejen spontánně, ale i vědomě, vyvine úsilí, soustředí se na činnost a záměrně si zapamatuje; při zadané práci dokončí, co započalo; dovede postupovat podle instrukcí a pokynů, je schopno dobrat se k výsledkům

Kompetence k řešení problémů:

- užívá při řešení myšlenkových i praktických problémů logických, matematických i empirických postupů; pochopí jednoduché algoritmy řešení různých úloh a situací a využívá je v dalších situacích
- zpřesňuje si početní představy, užívá číselných a matematických pojmů, vnímá elementární matematické souvislosti

Komunikativní kompetence:

- ovládá řeč, hovoří ve vhodně formulovaných větách, samostatně vyjadřuje své myšlenky, sdělení, otázky i odpovědi, rozumí slyšenému, slovně reaguje a vede smysluplný dialog
- dovede využít informativní a komunikativní prostředky, se kterými se běžně setkává (knížky, encyklopedie, počítač, audiovizuální technika, telefon atp.)

Sociální a personální kompetence:

- chová se při setkání s neznámými lidmi či v neznámých situacích obezřetně; nevhodné chování i komunikaci, která je mu nepříjemná, umí odmítnout

- chápe, že nespravedlnost, ubližování, ponižování, lhostejnost, agresivita a násilí se nevyplácí a že vzniklé konflikty je lépe řešit dohodou; dokáže se bránit projevům násilí jiného dítěte, ponižování a ubližování

Činnostní a občanské kompetence:

- chápe, že zájem o to, co se kolem děje, činnost, pracovitost a podnikavost jsou přínosem a že naopak lhostejnost, nevšímavost, pohodlnost a nízká aktivita mají svoje nepříznivé důsledky
- uvědomuje si svá práva i práva druhých, učí se je hájit a respektovat; chápe, že všichni lidé mají stejnou hodnotu

Dílčí vzdělávací cíle	
Dítě a jeho tělo	<ul style="list-style-type: none"> • rozvoj a užívání všech smyslů • osvojení si poznatků a dovedností důležitých k podpoře zdraví, bezpečí, osobní pohody i pohody prostředí • rozvoj pohybových schopností a zdokonalování dovedností v oblasti hrubé i jemné motoriky (koordinace a rozsahu pohybu, dýchání, koordinace ruky a oka apod.), ovládnutí pohybového aparátu a tělesných funkcí
Dítě a jeho psychika	<ul style="list-style-type: none"> • rozvoj řečových schopností a jazykových dovedností receptivních (vnímání, naslouchání, porozumění) i produktivních (výslovnosti, vytváření pojmů, mluvního projevu, vyjadřování) • rozvoj komunikativních dovedností (verbálních i neverbálních) a kultivovaného projevu • rozvoj tvořivosti (tvořivého myšlení, řešení problémů, tvořivého sebevyjádření) • posilování přirozených poznávacích citů (zvědavosti, zájmu, radosti z objevování apod.) • osvojení si elementárních poznatků o znakových systémech a jejich funkci (abeceda, čísla) • vytváření základů pro práci s informacemi • záměrné pozorování běžných objektů a předmětů, určování a pojmenovávání jejich vlastností (velikost, barva, tvar, materiál, dotek, chuť, vůně, zvuky), jejich charakteristických znaků a funkcí • rozvoj poznatků, schopností a dovedností umožňujících pocity, získané dojmy a prožitky vyjádřit • rozvoj a kultivace mravního i estetického vnímání, cítění a prožívání
Dítě a ten druhý	<ul style="list-style-type: none"> • seznamování s pravidly chování ve vztahu k druhému • osvojení si elementárních poznatků, schopností a dovedností důležitých pro navazování a rozvíjení vztahů dítěte k druhým lidem • vytváření prosociálních postojů (rozvoj sociální citlivosti, tolerance, respektu, přizpůsobivosti apod.) • rozvoj kooperativních dovedností

Dítě a společnost	<ul style="list-style-type: none"> • poznávání pravidel společenského soužití a jejich spoluvytváření v rámci přirozeného sociokulturního prostředí, porozumění základním projevům neverbální komunikace obvyklým v tomto prostředí • rozvoj základních kulturně společenských postojů, návyků a dovedností dítěte, rozvoj schopnosti projevat se autenticky, chovat se autonomně, prosociálně a aktivně se přizpůsobovat společenskému prostředí a zvládat jeho změny • vytvoření povědomí o mezilidských morálních hodnotách • seznamování se světem lidí, kultury a umění, osvojení si základních poznatků o prostředí, v němž dítě žije • vytváření povědomí o existenci ostatních kultur a národností • vytvoření základů aktivních postojů ke světu, k životu, pozitivních vztahů ke kultuře a umění, rozvoj dovedností umožňujících tyto vztahy a postoje vyjadřovat a projevat
Dítě a svět	<ul style="list-style-type: none"> • vytváření elementárního povědomí o širším přírodním, kulturním i technickém prostředí, o jejich rozmanitosti, vývoji a neustálých proměnách • poznávání jiných kultur • rozvoj úcty k životu ve všech formách • rozvoj schopnosti přizpůsobovat se podmínkám vnějšího prostředí i jeho změnám • vytvoření povědomí o vlastní sounáležitosti se světem, se živou a neživou přírodou, lidmi, společností, planetou Zemí

Očekávané výstupy	
Dítě a jeho tělo	<ul style="list-style-type: none"> • zvládat základní pohybové dovednosti a prostorovou orientaci, běžné způsoby pohybu v různém prostředí (zvládat překážky, házet a chytat míč, užívat různé náčiní, pohybovat se ve skupině dětí, pohybovat se na sněhu, ledu, ve vodě, v písku) • ovládat koordinaci ruky a oka, zvládat jemnou motoriku (zacházet s předměty denní potřeby, s drobnými pomůckami, s nástroji, náčiním a materiálem, zacházet s grafickým a výtvarným materiálem, např. s tužkami, barvami, nůžkami, papírem, modelovací hmotou, zacházet s jednoduchými hudebními nástroji apod.) • vnímat a rozlišovat pomocí všech smyslů (sluchově rozlišovat zvuky a tóny, zrakově rozlišovat tvary předmětů a jiné specifické znaky, rozlišovat vůně, chutě, vnímat hmatem apod.) • zacházet s běžnými předměty denní potřeby, hračkami, pomůckami, drobnými nástroji, sportovním náčiním a nářadím, výtvarnými pomůckami a materiály, jednoduchými hudebními nástroji, běžnými pracovními pomůckami • mít povědomí o některých způsobech ochrany osobního zdraví a bezpečí a o tom, kde v případě potřeby hledat pomoc (kam se obrátit, koho přivolat, jakým způsobem apod.) • rozlišovat, co prospívá zdraví a co mu škodí; chovat se tak, aby v situacích pro dítě běžných a jemu známých neohrožovalo zdraví, bezpečí a pohodu svou ani druhých

Dítě a jeho psychika	<ul style="list-style-type: none"> • pojmenovat většinu toho, čím je obklopeno • vést rozhovor (naslouchat druhým, vyčkat, až druhý dokončí myšlenku, sledovat řečníka i obsah, ptát se) • porozumět slyšenému (zachytit hlavní myšlenku příběhu, sledovat děj a zopakovat jej ve správných větách) • učit se z paměti krátké texty (reprodukovat říkanky, písničky, pohádky, zvládnout jednoduchou dramatickou úlohu apod.) • sledovat a vyprávět příběh, pohádku • popsat situaci (skutečnou, podle obrázku) • rozlišovat některé obrazné symboly (piktogramy, orientační a dopravní značky, označení nebezpečí apod.) a porozumět jejich významu i jejich komunikativní funkci • projevovat zájem o knížky, soustředěně poslouchat četbu, hudbu, sledovat divadlo, film, užívat telefon • učit se nová slova a aktivně je používat (ptát se na slova, kterým nerozumí) • poznat a vymyslet jednoduchá synonyma, homonyma a antonyma • chápat slovní vtip a humor • sledovat očima zleva doprava • poznat některá písmena a číslice, popř. slova • vyjadřovat souhlas i nesouhlas, říci „ne“ v situacích, které to vyžadují (v ohrožujících, nebezpečných či neznámých situacích), odmítnout se podílet na nedovolených či zakázaných činnostech apod. • respektovat předem vyjasněná a pochopená pravidla, přijímat vyjasněné a zdůvodněné povinnosti • těšit se z hezkých a příjemných zážitků, z přírodních i kulturních krás i setkávání se s uměním
Dítě a ten druhý	<ul style="list-style-type: none"> • chápat, že všichni lidé (děti) mají stejnou hodnotu, přestože je každý jiný (jinak vypadá, jinak se chová, něco jiného umí či neumí apod.), že osobní, resp. osobnostní odlišnosti jsou přirozené • dodržovat dohodnutá a pochopená pravidla vzájemného soužití a chování doma, v mateřské škole, na veřejnosti, dodržovat herní pravidla
Dítě a společnost	<ul style="list-style-type: none"> • pochopit, že každý má ve společenství (v rodině, ve třídě, v herní skupině) svou roli, podle které je třeba se chovat • utvořit si základní dětskou představu o pravidlech chování a společenských normách, co je v souladu s nimi a co proti nim a ve vývojově odpovídajících situacích se podle této představy chovat (doma, v mateřské škole i na veřejnosti) • chovat se zdvořile, přistupovat k druhým lidem, k dospělým i k dětem, bez předsudků, s úctou k jejich osobě, vážit si jejich práce a úsilí • chovat se obezřetně při setkání s neznámými dětmi, staršími i dospělými jedinci, v případě potřeby požádat druhého o pomoc (pro sebe i pro jiné dítě) • zacházet šetrně s vlastními i cizími pomůckami, hračkami, věcmi denní potřeby, s knížkami, s penězi apod.

	<ul style="list-style-type: none"> • zachycovat skutečnosti ze svého okolí a vyjadřovat své představy pomocí různých výtvarných dovedností a technik (kreslit, používat barvy, modelovat, konstruovat, tvořit z papíru, tvořit a vyrábět z různých jiných materiálů, z přírodnin aj.) • vyjadřovat se prostřednictvím hudebních a hudebně pohybových činností, zvládat základní hudební dovednosti vokální i instrumentální (zazpívat píseň, zacházet s jednoduchými hudebními nástroji, sledovat a rozlišovat rytmus)
Dítě a svět	<ul style="list-style-type: none"> • mít povědomí o širším společenském, věcném, přírodním, kulturním i technickém prostředí i jeho dění v rozsahu praktických zkušeností a dostupných praktických ukázek v okolí dítěte • vnímat, že svět má svůj řád, že je rozmanitý a pozoruhodný, nekonečně pestrý a různorodý- jak svět přírody, tak i svět lidí (mít elementární povědomí o existenci různých národů a kultur, různých zemích, o planetě Zemi, vesmíru apod.)

Vzdělávací obsah je uspořádán do pěti vzdělávacích oblastí:

1. Dítě a jeho tělo – oblast biologická:

Cílem je podporovat fyzickou pohodu dítěte, zlepšovat jeho tělesnou zdatnost, rozvoj jeho pohybových i manipulačních dovedností. Učit jej sebeobslužným dovednostem a vést jej k zdravému životnímu návyku a postoji, aby dítě znalo své tělo, odlišilo stav nemoci a zdraví.

2. Dítě a jeho psychika – oblast psychologická:

Cílem je podporovat duševní pohodu, psychickou zdatnost a odolnost dítěte. Rozvoj jeho intelektu, řeči a jazyka, poznávacích procesů a funkcí, jeho citů i vůle, stejně tak i jeho sebepojetí a sebenahlížení, jeho kreativity a sebevyjádření. Stimulovat osvojování rozvoj jeho vzdělávacích dovedností a povzbuzovat jej v dalším rozvoji, poznávání a učení.

3. Dítě a ten druhý – oblast interpersonální:

Cílem je podporovat utváření vztahů dítěte k jinému dítěti či dospělému. Posilovat, kultivovat a obohacovat jejich vzájemnou komunikaci a zajišťovat pohodu těchto vztahů.

4. Dítě a společnost – oblast sociálně-kulturní:

Cílem je uvést dítě do společenství ostatních lidí a do pravidel soužití s ostatními, uvést jej do světa materiálních i duchovních hodnot, do světa kultury a umění. Pomoci dítěti osvojit si potřebné dovednosti, návyky i postoje a umožnit mu aktivně se podílet na utváření společenské pohody ve svém sociálním prostředí.

5. Dítě a svět – oblast environmentální:

Cílem je vytvořit u dítěte základní poznatky o okolním světě a jeho dění, o vlivu člověka na životní prostředí. Aby se dítě učilo odpovědnosti za důsledky svého chování ve vztahu k prostředí, lidem, společnosti a přírodě.

Klíčové kompetence:

Jsou soubory předpokládaných vědomostí, dovedností, schopností, postojů a hodnot důležitých pro osobní rozvoj a uplatnění každého jedince. Jejich osvojení je dlouhodobý a složitý proces, který začíná právě v předškolním vzdělávání, kde jsou položeny významné základy pro celoživotní vzdělávání a postupně se dotváří v průběhu celého života.

Jedná se o tyto klíčové kompetence:

- kompetence k učení
- kompetence k řešení problémů
- komunikativní kompetence
- sociální a personální kompetence
- činnostní a občanské kompetence

7. Evaluace

Jedná se o proces průběžného, komplexního a systematického vyhodnocování vzdělávacích činností, situací a podmínek. Evaluací získá mateřská škola aktuální informace o stavu školy a tím další podklady pro plánování a realizaci dalšího rozvoje školy.

Oblasti evaluace	Metody a techniky evaluace	Časový plán	Odpovědnost
Evaluace na úrovni školy:			
Věcné podmínky	Kontrola materiálního vybavení školy, pozorování, pedagogické rady.	Průběžně 1x ročně	Zástupce ředitele pro MŠ, všechny učitelky.
Životospráva	Diskuze, pozorování, pedagogické rady.	Průběžně 1x ročně	Zástupce ředitele pro MŠ, všechny učitelky.
Psychosociální podmínky	Diskuze, pozorování, hospitace, pedagogické rady.	Průběžně 1x ročně	Zástupce ředitele pro MŠ, všechny učitelky.
Organizace	Diskuze, pozorování, pedagogické rady.	Průběžně 1x ročně	Zástupce ředitele pro MŠ, všechny učitelky.
Další vzdělávání pedagogů	Účast na seminářích – DVVP, samostudium, odborná literatura a časopisy.	Průběžně 1x ročně	Zástupce ředitele pro MŠ.
Spolupráce s rodiči	Rozhovory, pozorování, pedagogické rady, dotazník spokojenosti.	Průběžně 1x ročně	Zástupce ředitele pro MŠ, všechny učitelky.
Spolupráce s ostatními partnery (ZŠ, obec Prušánky atd.)	Rozhovory, pozorování, pedagogické rady, pořádané akce.	Průběžně 1x ročně	Zástupce ředitele pro MŠ, všechny učitelky.
Řízení MŠ	Analýza dokumentace školy, diskuze, pozorování, pedagogické rady, hospitace, sebehodnocení.	Průběžně 1x ročně	Zástupce ředitele pro MŠ, všechny učitelky.

Evaluace na úrovni třídy:			
Průběh vzdělávání (hodnocení jednotlivých dětí)	Spontánní a záměrné pozorování, individuální záznamy o dětech, diagnostika dítěte, portfolia,	Průběžně, 2x ročně	Všechny učitelky

	analýza dětských prací, průběžné rozhovory s rodiči, individuální konzultace, IVP, PLPP, zprávy z PPP.		
Výsledky vzdělávání	Spontánní a záměrné pozorování, individuální záznamy o dětech, diagnostika dítěte, portfolia, analýza dětských prací, průběžné rozhovory s rodiči, individuální konzultace IVP, PLPP, zprávy z PPP, TVP, naplňování výsledků ŠVP.	1x ročně	Všechny učitelky
Hodnocení tematických celků a sebehodnocení práce učitelky.	Směrem ke stanovenému cíli, směrem k dětem, směrem k sobě samému.	1x týdně (po každém dokončeném bloku)	Všechny učitelky
Autoevaluace dítěte	Rozhovory, komunitní a hodnotící kruh, práce s obrázky.	Průběžně	Děti
Evaluace učitele	Evaluace v rámci tematických celků a prostřednictvím dílčích cílů z RVP PV, hospitace, rozhovor se zástupkyní pro MŠ.	1x ročně	Zástupce ředitele pro MŠ Všechny učitelky

Vedení záznamů o dětech:

- Při nástupu dítěte do MŠ vyplní rodiče vstupní dotazník dítěte.
- Dětské portfolio – výkresy, pracovní a grafomotorické listy opatřujeme daty a komentáři, doplňujeme osobní poznámky a postřehy, fotografie dětí.
- Informace o dětech učitelka 2x ročně doplňuje do diagnostiky dítěte z průběžných informací a záznamů pro věkovou kategorii 3 - 4 roky.
Pro starší děti 4 – 5let a 5 – 6 let je určena diagnostika iSophi.
- U dětí s odloženou školní docházkou nebo u dětí, u kterých nepostačuje samotné zohlednění individuálních vzdělávacích potřeb dítěte, je ve spolupráci s rodiči vypracován plán pedagogické podpory dítěte - podpůrné opatření prvního stupně.
- U dětí se speciálními vzdělávacími potřebami je vypracován individuální vzdělávací plán.